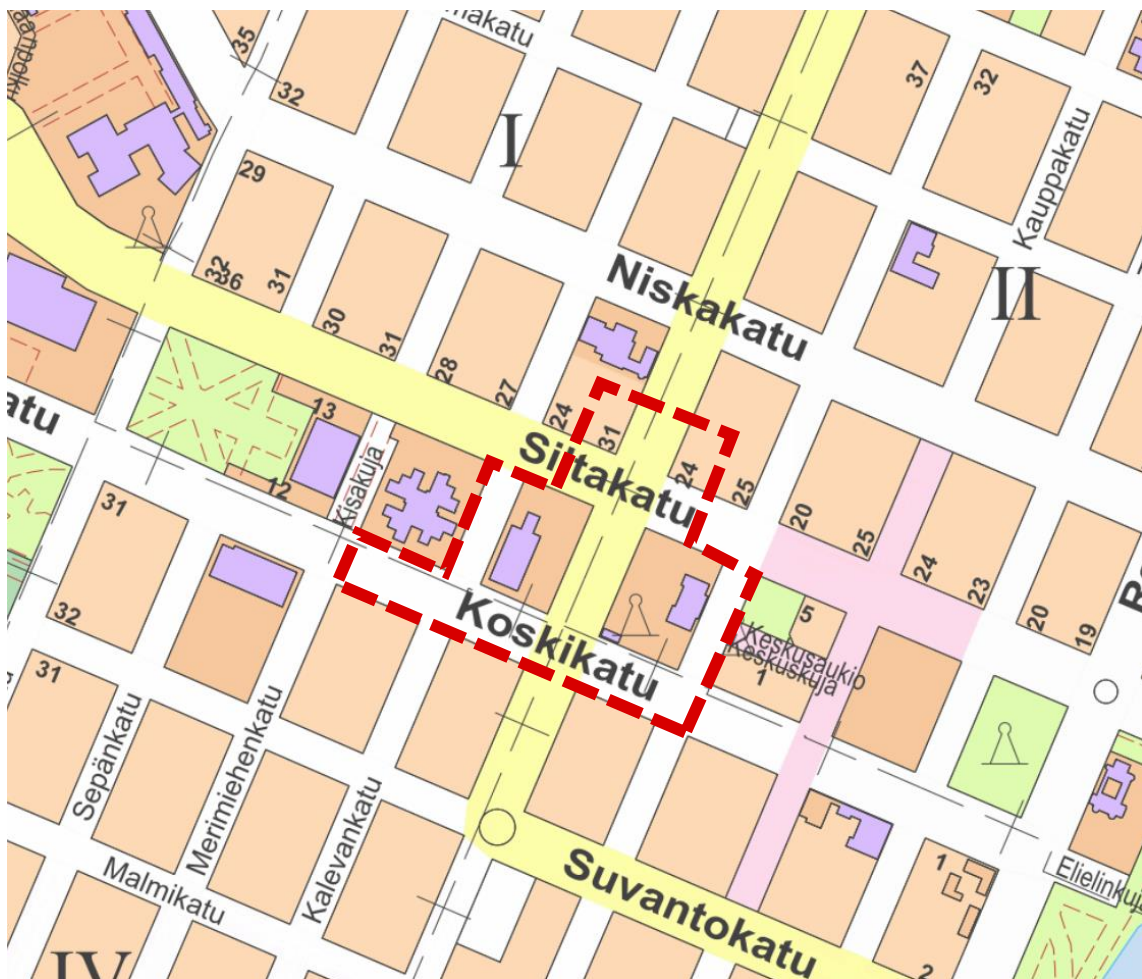

TAIDEMUSEON YMPÄRISTÖ Asemakaavan muutos

KAAVASELOSTUS

Muutosalueen sijainti opaskartalla.

KÄSITTELYVAIHEET

Vireilletulo	9.1.2019
KrakLK	24.09.2019 § 162 , 03.12.2019 § 210
Kaavaehdotus nähtävillä	3.10.-4.11.2019
KH	09.12.2019 § 491
KV	16.12.2019 § 159
Lainvoima	30.1.2020

TAIDEMUSEON YMPÄRISTÖ ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS

Asemakaavan muutos koskee

I kaupunginosan kortteli 133, korttelin 26 tonttia 13 ja katualuetta, II kaupunginosankortteli 31, korttelin 27 tonttia 7 ja katualuetta sekä kaupunginosien III ja IV katualuetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuu

I kaupunginosan kortteli 133, korttelin 26 tontti 14 ja katualuetta, II kaupunginosan kortteli 31, korttelin 27 tontti 17 ja katualuetta sekä kaupunginosien III ja IV katualuetta.

Kaavoitusohjelman työ nro 1738.

Kuva 1: Taidemuseo Onni sisäpihalta kuvattuna 12/2018

Joensuu 27.11.2019

Kaavoituspäällikkö

Juha-Pekka Vartiainen

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	3
1 LÄHTÖKOHDAT	4
1.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA.....	4
1.1.1 Alueen yleiskuvaus.....	4
1.1.2 Luonnonympäristö.....	4
1.1.3 Rakennettu ympäristö.....	5
1.1.4 Maanomistus.....	7
1.2 SUUNNITTELUUTILANNE	7
1.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	7
2 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN TAVOITTEET	12
3 ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS JA PERUSTELU	13
3.1 KAAVARATKAISUN KUVAUS JA YLEISPERUSTELUT	13
3.1.1 Korttelialueet	15
3.1.2 Muut alueet ja varaukset	16
3.2 KAAVAN VAIKUTUKSET.....	17
3.2.1 Vaikutukset kaupungin strategioihin ja suunnitelmiin.....	17
3.2.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön.....	17
4 SUUNNITTELUVAIHEET	18

TILASTOLOMAKE
HANKEKORTTI

LIITTEET

1. Asemakaavaehdotus
2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päiväys 9.1.2018
3. OAS- ja luonnosvaiheen palaute ja vastineet
4. *Ehdotusvaiheen palaute ja vastineet*

TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutoksen perustelut

Kaavamutoksen tavoitteena on mahdollistaa kiertoliittymän rakentaminen Koulukadun ja Siltakadun risteykseen. Suunniteltu kiertoliittymä ei mahdu nykyiselle katualueelle, joten katualuetta täytyy laajentaa. Katualueen laajennuksen takia suunnittelualueessa ovat mukana Metsätalo (Koulukatu 24), Asunto-osakeyhtiö Joensuun Siltakatu 22 (Koulukatu 31), Joensuun lyseon lukio ja taidemuseo Onni. Kiertoliittymästä on tehty liikenteen yleissuunnitelma.

Hanke perustuu Joensuun keskustan osayleiskaavaan, keskustan liikennesuunnitelmaan ja Siltakadun (välillä Länsikatu- Kirkkokatu) liikenteen yleissuunnitelmaan ja polkupyöräilyn ja jalankulun kehittämissuunnitelma 2030:een.

Kaavamutoksella ratkaistaan taidemuseon korttelin rakennussuojelu. Taidemuseon korttelista on Joensuun keskustan osayleiskaavassa osoitettu kolme rakennussuojelukohdetta: taidemuseo, taidekeskus Ahjo ja entinen lyseon vahtimestarin asunto. Suojelun yksityiskohtainen toteuttamistapa ja lisärakentamismahdollisuudet ratkaistaan asemakaavalla. Lyseon lukion suojelumerkintä säilytetään.

Koska näissä kortteleissa ei ole vireillä rakentamishankkeita, tehdään tämän kaavan yhteydessä vain pieniä täsmentäviä tarkennuksia voimassa olevaan kaavaan.

Kaavamuuotos on aluetta koskevan keskustan osayleiskaavan mukainen.

Kaavaprosessi

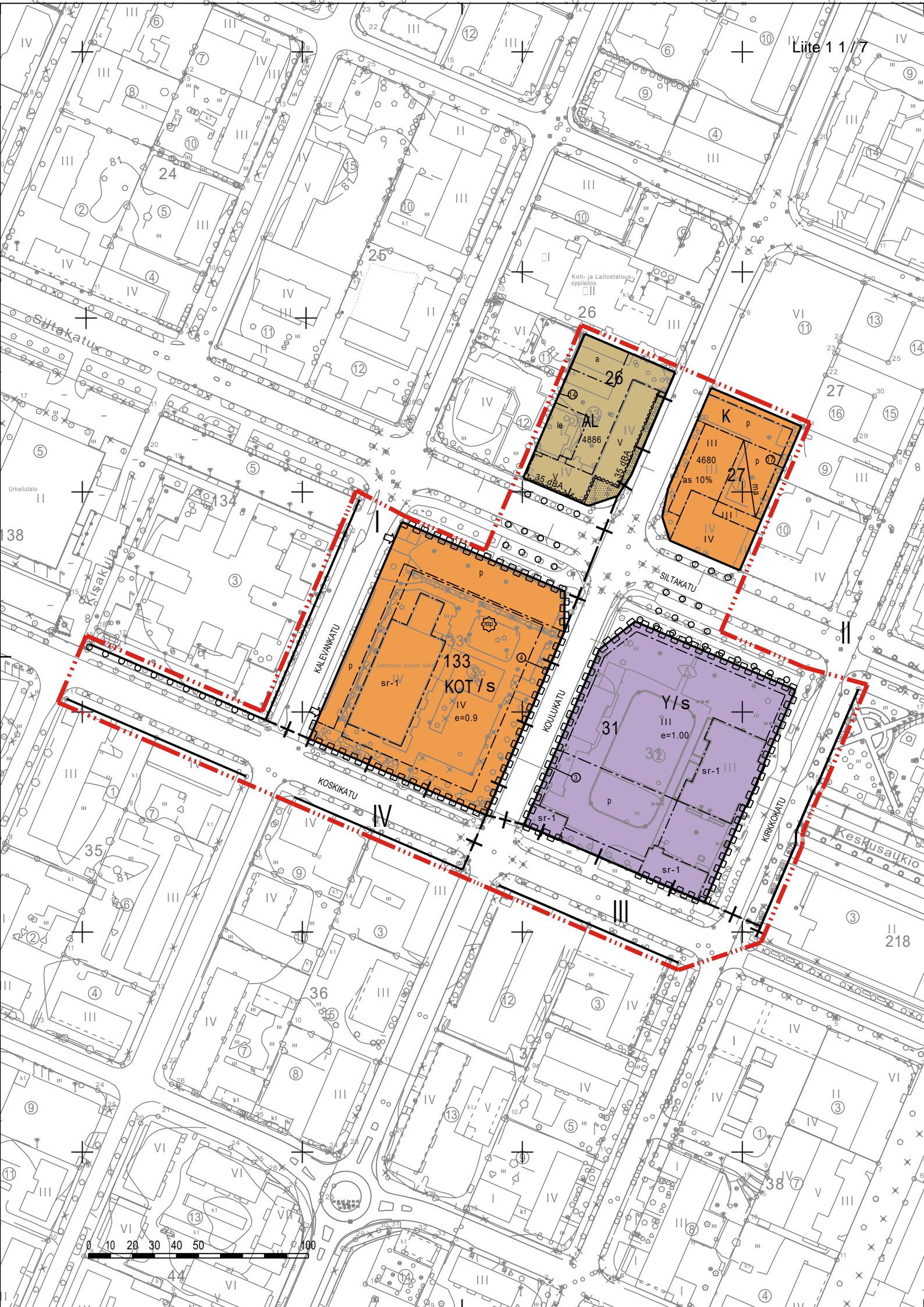
Kaava-asiakirjat pidetään nähtävillä kaikissa kaavavaiheissa kaupungin verkkosivuilla, kaupunkirakennepalveluissa (Muuntamontie 5) ja Joensuun kaupungintalolla (Rantakatu 20).

Kaavamuuotos tuli vireille kuulutuksella 23.1.2019. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos pidettiin nähtävillä 24.1.–18.2.2019. Tässä vaiheessa saadut palautteet ja vastineet niihin ovat liitteessä 3. Kaavaehdotus oli nähtävillä 3.10.–4.11.2019. Ehdotuksesta annettiin kolme lausuntoa ja yksi muistutus. Ehdotusvaiheen palautteet ja vastineet niihin ovat kaavaselostuksen liitteenä 4. Kaavaehdotusta ei ole muutettu ehdotusvaiheen palautteen vuoksi.

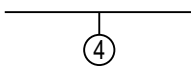

Toteuttaminen

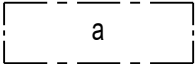

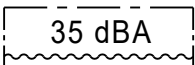
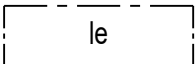

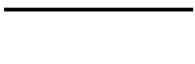
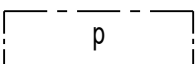
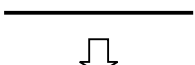
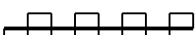
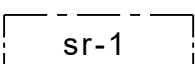

Kiertoliittymän toteuttaminen on mahdollista, kun kaavamuuotos on saanut lainvoiman, alueelle laadittava katusuunnitelma on hyväksytty ja rakentamiselle on rahoitus. Kaupungin tavoitteena on, että kiertoliittymä rakennetaan vuonna 2020. Taidemuseon ja lyseon lukion tonttien osalta ei ole tiedossa rakennushankkeita.

Liite 1

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

	0060000 Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.
	0120000 Yleisten rakennusten korttelialue.
	0220000 Liike- ja toimistorakennusten korttelialue.
	0220400 Liike- ja toimistorakennusten sekä kehittämis-, koulutus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.
	0730000 Alue, jolla ympäristö säilytetään.
	0820000 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	0830000 Kaupungin- tai kunnanosan raja.
	0840000 Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	0850000 Osa-alueen raja.
	0880000 Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.
	0910000 Kaupungin- tai kunnanosan numero.
	0930000 Korttelin numero.
KIRKKOKATU	0950000 Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
4885	0960000 Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
as 10%	0980000 Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia rakennusosalalle sallitusta kerrosalasta saadaan käyttää asuinhuoneistoja varten.
IV	1000000 Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

e=1.00	1050000	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/rakennuspaikan pinta-alaan.
	1130000	Rakennusala.
	1190000	Auton säilytyspaikan rakennusala.
	1200000	Maanalainen tila.
	1290000	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.
	1320000	Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dBA.
	1330000	Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.
	1340000	Istutettava alueen osa.
	1350000	Säilytettävä/istutettava puurivi.
	1360000	Katu.
	1510000	Pysäköimispaikka.
	1580000	Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.
	1590000	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.
	1710001	Suojeltava rakennus, joka on rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia korjaus- tai muutostöitä, jotka vaarantavat rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokkaan tai kaupunkikuvan kannalta merkittävän luonteen säilymisen.
	1730001	Maisemallisesti merkittävä puu, joka on rakennus- ym. hankkeissa otettava huomioon.

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1. sr-1 merkinnällä osoitettuja säilytettäviä rakennuksia saa laajentaa ottaen huomioon rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokkaan tai kaupunkikuvan kannalta merkittävän luonteen säilymisen.
2. Olemassa olevassa rakennuksessa ulkoseinien, ikkunoiden ja niiden rakenteiden ääneneristävyysvaatimus astuu voimaan ikkunoita uusittaessa tai muutoin julkisivuja korjattaessa rakennuslupaa edellyttävällä tavalla.
3. Korttelissa 26 Siltakadun puolella tulee rakennuksen viidennen kerroksen julkisivun olla pääosin vähintään 2,5 metrin etäisyydellä tontin rajasta.
4. Korttelin 27 asunnot on sijoitettava kahteen ylimpään kerrokseen.
5. Rakennusten tulee muodostaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen, ympäristöön sopiva kokonaisuus.
Erityisesti KOT- ja Y- alueilla on huomioitava alueen suojeltujen rakennusten ja rakennuskokonaisuuksien ominaispiirteet. Suojeltavia rakennuksia ja /s -aluetta koskevista merkittävistä suunnitelmista ja toimenpiteistä on museoviranomaiselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.
6. AL- ja K-kkorttelialueilla asunnot saa toteuttaa myös palveluasuntoina.
7. Leikki- ja oleskelualueeksi on varattava yhtenäistä ulko-oleskelutilaa vähintään 7 % tontin pinta-alasta. Korttelissa 27 voidaan vaihtoehtoisesti rakentaa asuntoon suoraan liittyvä parveke, kattoterassi tms. ulko-oleskelutila, jonka koko on vähintään 9 m² ja joka on suojattu tuulilta.

HULEVESIÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Hulevesiä, joita ei voi imeyttää tontilla, tulee viivyttää ennen niiden johtamista tontilta pois. Viivytyispainanteiden, -altaiden ja -säiliöiden mitoitustilavuuden tulee olla vähintään 1 m³ tontilla sijaitsevan vettä läpäisemättömän pinnan 100 m² kohti. Viherkattoja ei lasketa vettä läpäisemättömiksi pinnoiksi. Viivytysrakenteiden tyhjentymisen kokonaan tulee kestää vähintään 12 tuntia ja niihin tulee suunnitella hallittu ylivuoto.
Määräystä sovelletaan täysimääräisesti, kun on kysymys uudisrakentamisesta. Jo rakennetuilla alueilla vaatimus koskee muutoksia, jotka muuttavat hulevesijärjestelmää tai vaikuttavat hulevesien muodostumiseen.

AUTOPYSÄKÖINTIÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1. Autopaikkoja (ap) on toteutettava tontille vähintään seuraavasti:

Liiketilat:	1 ap / 50 k-m ² .
Toimisto-, kokoontumis- ja ravintolatilat:	1 ap / 70 k-m ² .
Asuminen:	1 ap / 100 k-m ² .
Museotilat:	1 ap / 500 k-m ² .
Opetustilat:	1 ap / 100 k-m ² .
Opiskelija-asuminen:	1 ap / 160 k-m ² .
Palveluasuminen:	1 ap / 190 k-m ² .
Hotellit:	1 ap / 1,5 hotellihuonetta.

Jos autopaikat sijoitetaan pysäköintilaitoksiin, on autopaikkoja osoitettava vähintään seuraavasti:

Liiketilat:	1 ap / 65 k-m ² .
Toimisto-, kokoontumis- ja ravintolatilat:	1 ap / 85 k-m ² .
Asuminen:	1 ap / 110 k-m ² .
Museotilat:	1 ap / 500 k-m ² .
Opetustilat:	1 ap / 100 k-m ² .
Opiskelija-asuminen:	1 ap / 180 k-m ² .
Palveluasuminen:	1 ap / 190 k-m ² .
Hotellit:	1 ap / 2 hotellihuonetta.

Autopaikkoja voidaan sijoittaa keskustan kehän (Suvantokatu - Koulukatu - Yläsatamakatu - Rantakatu) varressa tai sisäpuolella sijaitseviin pysäköintilaitoksiin.

Korttelin 31 autopaikkoja saa sijoittaa myös viereiseen kortteliin 133.

2. Kiinteistön asukkaiden käytössä oleva, samaan kortteliin sijoitettu yhteiskäyttöauto vähentää osoitettavien autopaikkojen määrää neljällä autopaikalla. Nämä autopaikat voidaan jättää rakennusvaiheessa toteuttamatta, mutta tontille on rakennuslupaa varten tehtävässä asemapiirroksessa esitettävä näiden autopaikkojen käyttökelpoinen sijainti..

3. Kadulle päin avautuvaa autosuojaa ei saa sijoittaa 6 metriä lähemmäs katualuetta.

4. Pysäköintialueet on erotettava istutuksin, aitauksin tms. jalankulkuun ja oleskeluun varatuista alueista.

5. Asuinrivi- ja asuinkerrostalokohteiden sähköjärjestelmissä on varauduttava sähköautojen lataamiseen merkittävien rakennus- ja peruskorjaushankkeiden yhteydessä. Tontin kaikille pysäköintipaikoille on varauduttava toteuttamaan järjestelmä sähköautojen hidaslataamista varten. Lisäksi on tehtävä tarvittavat varaukset sähkökeskustilassa ja varausputkina peruslatausjärjestelmän toteuttamiseksi vähintään 10 %:lle autopaikoista.

6. Toimistorakennusten sähköjärjestelmissä on varauduttava sähköautojen lataamiseen merkittävien rakennus- ja peruskorjaushankkeiden yhteydessä. Tontin pysäköintipaikoista 30 % on varauduttava toteuttamaan hidaslatausjärjestelmä sähköautojen lataamista varten. Lisäksi on tehtävä tarvittavat varaukset sähkökeskustilassa ja varausputkina teho- ja peruslatausjärjestelmän toteuttamiseksi 10 % autopaikoista.

POLKUPYÖRÄPYSÄKÖINTIÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1. Polkupyöräpaikkoja (ppp) on toteutettava tontille vähintään seuraavasti:

Liiketilat:	1 ppp / 50 k-m ² .
Toimisto-, kokoontumis- ja ravintolatilat:	1 ppp / 50 k-m ² .
Asuminen:	1 ppp / 40 k-m ² , kuitenkin vähintään 1 ppp /asunto.
Palveluasuminen:	1 ppp / 80 k-m ² .
Opetustilat:	1 ppp / 40 k-m ² .
Museotilat:	1 ppp / 200 k-m ² .

2. Polkupyöräpaikat on sijoitettava pääsisäänkäyntien läheisyyteen.

3. Asumista palvelevat polkupyöräpaikat on toteutettava katoksiin tai sisätiloihin. Jos kaikki polkupyöräpaikat toteutetaan katoksiin, on lämpimiin sisätiloihin toteutettava käyttökelpoinen ja esteetön huoltotila polkupyörille, kun kyseessä on asuntojen rakentaminen.
4. Muita tiloja palvelevista polkupyöräpaikoista vähintään puolet suositellaan katettavaksi. Kulkuyhteydet kevyen liikenteen väliltä polkupyöräpaikoille ja polkupyöräpaikoilta pääsisäänkäynnille on oltava yhtenäiset. Kulkuyhteyksiä ei saa katkoa autopaikoilla tai autoiluun tarkoitetuilla kulkuyhteyksillä.

<p>Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 54 a §:n (323/2014) asettamat vaatimukset Koordinaatistojärjestelmä ETRS-GK30 Korkeusjärjestelmä</p> <p>Kalle Sivén kaupungeodeetti</p>	<p>Hyväksytty kaupunginvaltuustossa</p> <p>Mikko Kärkkäiunen kaupunginlakimies</p>
--	--

**KAUPUNKIRAKENNEPALVELUT
YHDYSKUNTASUUNNITTELU**

I kaupunginosan korttelin 133 ja 26 osan sekä katualueen, II kaupunginosan korttelin 31 ja 27 osan sekä katualueen ja III sekä IV kaupunginosien katualueen asemakaavan muutos.

TAIDEMUSEON YMPÄRISTÖ

KRAKLIK	KH	Asemakaavan voimaantulo	
Näht	KV		
Pvm 18.9.2019 Kaavoituspäällikkö Juha-Pekka Vartiainen		Mk 1:1000	Arkisto
		Suunn. Sanna Seppänen	I / 1738
		Piirt. Heini Sorsa	

1 LÄHTÖKOHDAT

1.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

1.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaava-alue sijaitsee keskustassa lähellä toria. Kaava-alueeseen kuuluvat taidemuseon ja Joensuun lyseon lukion korttelit, Metsätalon (Koulukatu 24) ja Asunto-osakeyhtiö Joensuun Siltakatu 22:n (Koulukatu 31) tontit sekä näiden lähetyvillä olevat katualueet. Koulukadun ja Siltakadun liittymä toimii tällä hetkellä valo-ohjauksella.

Kuva 2: Ilmakuva kaavamuutosalueelta ja sen lähiympäristöstä 07/2017. (© BLOM 2018).

1.1.2 Luonnonympäristö

Kaavamuutos koskee kaupunkimaisemaa ja sen rakennettua ympäristöä. Maisemarakenne on tasainen. Maanpinnan taso on kaava-alueella noin +81 mmpy.

Suunnittelualueen maaperä on Joensuun keskustalle tyypillistä hienojakoista hiekka ja silttimaata, jossa saattaa olla paikoin turve ja savikerrostumia (IV -luokka: maaperä ja rakennettavuusalueet, Havetec Oy 1984).

Joensuun lyseon lukion pihalla on yksi maisemallisesti merkittävä mänty. Sen kavereina on kaksi kelottunutta mäntyä. Kelot ovat alkaneet lahota tyvestään ja niissä näkyy lahottajasienen kasvustoa. Männyillä on Joensuussa historiallinen tausta "raippamäntyinä".

Kaavamuutosalueella ei ole luonnontilaista ympäristöä eikä suojeltavia luonnonarvoja.

1.1.3 Rakennettu ympäristö

Rakennettu kulttuuriympäristö

Joensuun keskustan kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset on inventoitu ja osoitettu Joensuun keskustan osayleiskaavassa.

Taidemuseon ja lyseon lukion korttelit ovat osa julkisten rakennusten ja -toimintojen vyöhykettä, joka on osoitettu maakunnallisesti arvokkaaksi miljöökohteeksi. Vyöhykkeen alkuperä on kaupungin ensimmäisessä asemakaavassa vuodelta 1848. Lopullisesti se valmistui vuoden 1867 asemakaavaan, josta lähtien kaupungin suunnittelussa tätä vyöhykettä on pyritty säilyttämään. Vyöhyke on itä-länsi –suunnassa oleva akseli, jonne sijoittuu usea kaupungin historian ja nykyisyyden kannalta tärkeä ja olennainen rakennus.

Nykyinen taidemuseo on Joensuun ensimmäinen varsinaiseksi koulutaloksi rakennettu rakennus. Se valmistui vuonna 1894 ja oli koulukäytössä vuoteen 1977, jonka jälkeen se kunnostettiin Joensuun taidemuseoksi. Rakennustaiteellisesti taidemuseo on koko Pohjois-Karjalassa harvinaisuus, sillä se on saanut vaikutteita uusrenessanssi-tyylilajista. Alun perin rakennus oli kaksikerroksinen ja aumakattoinen, mutta sitä korotettiin vuosina 1924-1925 yhdellä kerroksella ja samalla muutettiin mansardikattoiseksi. Kaupunkikuvallisesti rakennus on poikkeuksellisen näyttävällä paikalla ydinkeskustassa.

Kuva 3: Entinen voimistelusalali Koskikadun puolelta kuvattuna 12/2018.

Taidemuseon korttelissa sijaitsevat myös entinen voimistelusalali vuodelta 1911, entinen vahtimestarin asuintalo vuodelta 1936 sekä piharakennuksena toimiva vanha vahtimestarin asuintalo vuodelta 1892. Vanhaa vahtimestarin asuintaloa ei ole merkitty suojelluksi kohteeksi keskustan osayleiskaavassa.

Entisessä voimistelusalissa toimii nykyisin Taidekeskus Ahjo. Rakennus liittyy olennaisesti Joensuun klassillisen lyseon historiaan. Se on saanut vaikutteita jugendista, jota löytyy joensuulaisista puurakennuksista enää vähän.

Vahtimestarin asuintalo vuodelta 1936 edustaa tyyli-suunnaltaan lähinnä klassismia. Kaupunkikuvallisesti sekä voimistelusaliksi että vahtimestarin asuintalo ovat merkittävällä ja näkyvällä paikalla.

Piharakennuksena toimivan vanhan vahtimestarin asuintalon suunnitteli Theodor Decker, joka suunnitteli myös taidemuseon. Asuintalo edustaa harvinaista 1800-luvun puu-Joensuun rakentamista.

Joensuun lyseon lukio edustaa 1950-luvun keskisuuren kaupungin koulurakentamista ja -arkkitehtuuria. Rakennus on suojeltu asemakaavalla.

Kuva 4: Joensuun lyseon lukion maisemamänty ja kaksi kelopuuta 12/2018.

As. Oy Joensuun Siltakatu 22 ja Metsätalo ovat osa Siltakadun liikerrakennusten rivistöä, joka on maakunnallisesti arvokas miljöökohde. Siltakadun kahdeksan rakennuksen rivistö muodostaa kaupungin liikekeskustaan räystäskorkeuksiltaan joensuulaisittain yhtenäisen kaupunkikuvanäkymän. Siltakadun miljöö kertoo joensuulaisen liikekeskustasuunnittelun historiasta.

Liikenne ja reitit

Koulukadun ja Siltakadun risteys on tärkeä pääkatujen solmupiste. Molemmat kadut toimivat sisääntuloväylinä keskustaan ja ovat entisiä maanteitä. Risteyksessä on nykyisin liikennevalo-ohjaus. Koulukatu on nelikaistainen ja sitä reunustavat kolme metriä leveät pyörätie ja jalkakäytävä.

Siltakadun neljä lehmusriviä antavat kadulle puistomaisen vaikutelman. Lehmusrivit ulottuvat Siltakadulla Rantakadulta aina Länsikadulle saakka. Lehmusrivien lukumäärä vaihtelee kahdesta neljään, mutta koko 850 metrin matkalla ne ovat olennainen osa kadun ilmettä.

Kadun eteläpuolella on neljä metriä leveä yhdistetty pyörätie sekä sorapintainen jalkakäytävä. Siltakadun pohjoisreunalla kulkee jalkakäytävä.

Väestö ja palvelut

Vuonna 2017 ruutukaava-alueella asui 11 366 asukasta. Keskustan väkiluku on kasvanut 2010-luvulla merkittävästi, yli 100 asukkaan vuosivauhtia. Kaava-alueen ympäristössä on runsaasti eri palveluita ja yrityksiä. Julkisista palveluista kaava-alueella toimii lukio ja museo.

Tekninen huolto

Kaavamuutosalueella on teknisen huollon verkosto. Siltakadulla on Koulukadusta torille päin erillinen hulevesiviemärointi. Taidemuseon hulevedet on ohjattu jätevesiviemäriin. Muilla tonteilla osa hulevesistä imeytyy maahan.

Ympäristöhäiriöt

Koulukadulla ja Siltakadulla on merkittävästi liikennemelua. Keskustan osayleiskaavan yhteydessä teetetystä meluselvityksestä selviää, että kadunpuoleisilla julkisivuilla 2 metrin korkeudessa melutaso vaihtelee 60,5 ja 63,7 dB(A) välillä. Sisätilojen melutaso pystytään pitämään hyväksyttävällä tasolla pääosin tavanomaisilla ulkoseinärakenteilla.

1.1.4 Maanomistus

As. Oy Joensuun Siltakatu 22:n ja Metsätalon tontit ovat osakeyhtiöiden omistuksessa. Muut alueet ovat kaupungin omistuksessa.

1.2 SUUNNITTELUTILANNE

1.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

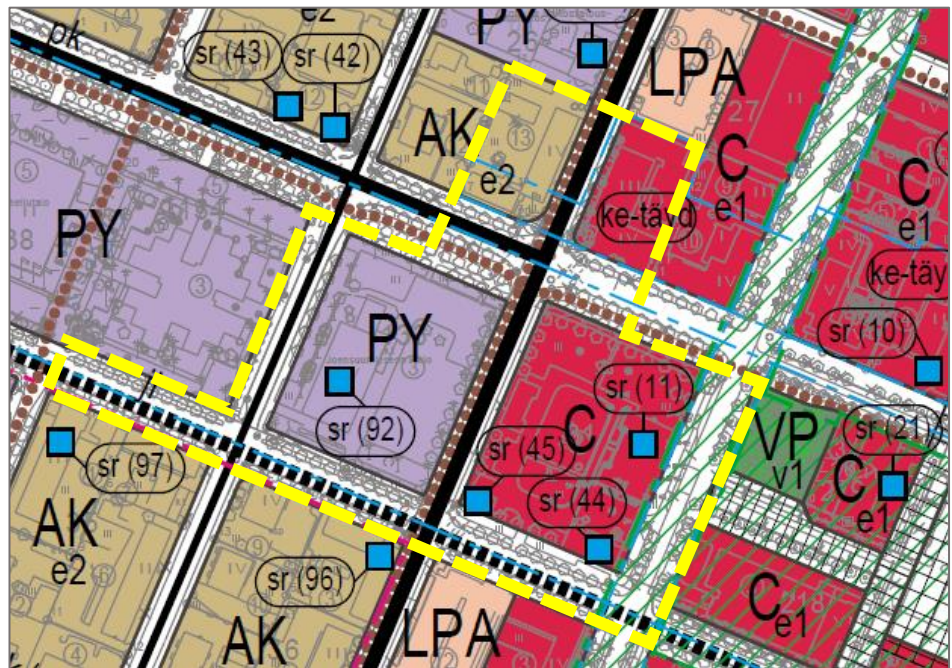
Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 1. – 4. vaiheet

Alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava, joka on laadittu useassa vaiheessa. Voimassa ovat 1.–4. vaiheen maakuntakaavat. Maakuntakaavassa suunnittelualue on keskustatoimintojen (C) ja taajama-toimintojen (A) aluetta sekä kaupunkikeskustan kehittämisen kohdealue k-1. Siltakatu on merkitty kaksiajorataiseksi pääkaduksi Koulukadusta länteen päin. Taidemuseon kortteli on maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Maakuntakaava 2040 laatiminen on käynnistetty.

Joensuun keskustan osayleiskaava

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Joensuun keskustan osayleiskaavan 17.12.2012 § 175. Kaava on saanut lainvoiman 12.3.2015, ja se ohjaa asemakaavan muutosta.

Siinä Koulukatu ja Siltakatu välillä Koulukatu-Länsikatu on merkitty pääkaduksi. Pyöräilyn pääreitti on merkitty Siltakadun eteläreunalle ja Koulukadun länsipuolelle.

Kuva 5: Ote Joensuun keskustan osayleiskaavasta. Kaavamuutoskohde on merkitty keltaisella katkoviivalla.

Taidemuseon kortteli on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi (C), jolla on kolme rakennussuojelukohdetta: Joensuun taidemuseo, taidekeskus Ahjo ja entinen lyseon vahtimestarin asunto. Joensuun lyseon lukio on julkisten palveluiden ja hallinnon aluetta (PY). Lyseon lukio on myös merkitty rakennussuojelukohteeksi. Suojelukohteiden yksityiskohtainen toteuttamistapa ja lisärakentamismahdollisuudet ratkaistaan asemakaavatasolla. Suojeltua rakennusta ei saa purkaa eikä sen ulkoasuun tehdä sellaisia muutoksia, jotka vaarantavat kohteen kulttuurihistoriallisen arvon säilymisen.

Metsätalon tontti on keskustatoimintojen aluetta (C) ja As. Oy Joensuun Siltakatu 22 asuinkerrostalojen aluetta (AK).

Kaava-alueella on kaksi rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti tai kaupunkikuvan kannalta arvokasta aluetta: julkisten rakennusten ja -toimintojen vyöhyke sekä Siltakadun liikerakennusten rivistö. Näiden alueiden ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueelle voidaan sijoittaa uutta rakentamista ja toteuttaa muita ympäristöön vaikuttavia toimenpiteitä niin, ettei aluekokonaisuuden kulttuurihistoriallisen arvon säilyminen vaarannu.

Joensuun keskustan osayleiskaava, kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys (Pekka Piipari-nen 2011)

Selvitys on laadittu Joensuun keskustan osayleiskaavan tausta-aineistoksi. Siinä on kaava-alueelta ehdotettu suojeltavaksi kaksi miljöötä: Julkisten rakennusten ja -toimintojen vyöhyke sekä Siltakadun liikerakennusten rivistö. Maakunnallisesti arvokkaiksi kohteiksi on esitetty Joensuun taidemuseota, taidekeskus Ahjoa (entinen voimistelusalali), entistä vahtimestarin asuntoa sekä taidemuseon korttelin piharakennusta. Piharakennusta ei kuitenkaan osoitettu keskustan osayleiskaavassa suojeltavaksi kohteeksi. Joensuun lyseon lukio on paikallisesti arvokas.

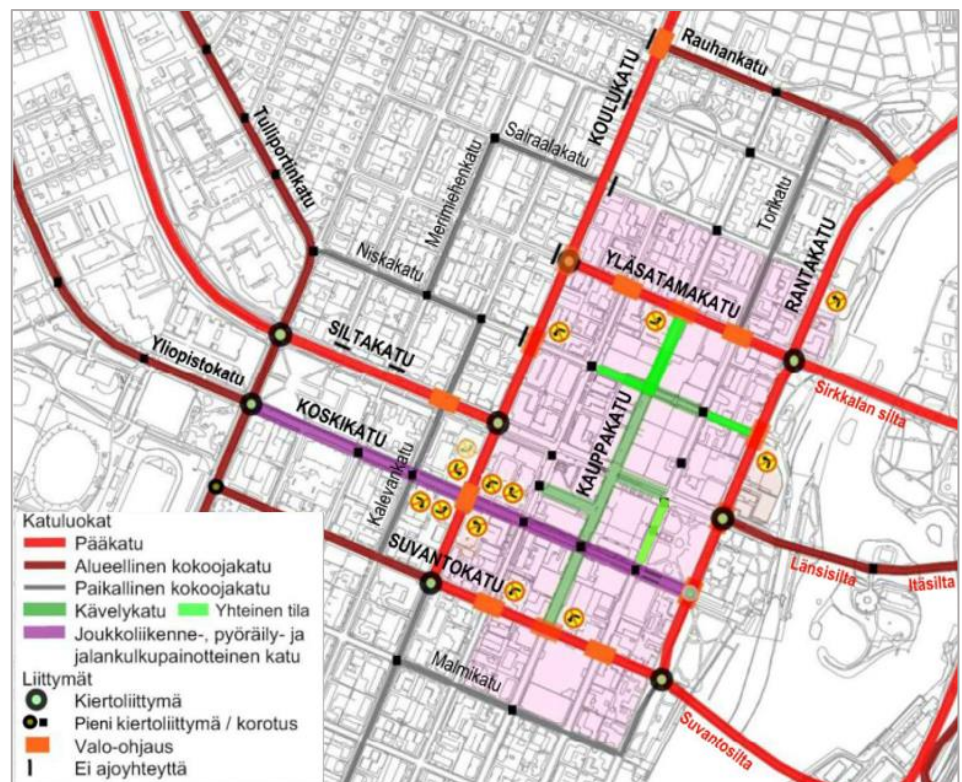
Joensuun keskustan meluselvitys (Ramboll Oy 2012)

Joensuun keskustan osayleiskaavatyön yhteydessä on laadittu meluselvitys keskustan pääkatuverkostolta. Laskennat tehtiin sekä tasolaskentana 2 metrin korkeudelle maanpinnasta että ns. julkisivulaskentoina klo 7-22 ja 22-7 välisille ajoille. Mitoittavana ovat päivamelutasot.

Asemakaavassa tulee vaatia tavanomaista parempi julkisivujen ääneneristävyys silloin, kun päiväaikainen melutaso ylittää yli 65 dB:ä vuoden 2030 ennusteessa. Nykyisten rakennusten kohdalla ääneneristävyysvaatimus tulee huomioida julkisivuremonttien tai peruskorjausten yhteydessä. Kaava-alueella melutasot ovat alle 65 dB:ä.

Joensuun keskustan liikennesuunnitelma 2012 (Jarmo Tihmala 2012)

Joensuun keskustan liikennesuunnitelma on tehty keskustan osayleiskaavan yhteydessä. Liikennesuunnitelmassa on määritelty liikennejärjestelyjen verkostolliset periaatteet. Siltakatu ja Koulukatu on osittain merkitty pääkaduiksi. Niiden risteykseen on osoitettu kiertoliittymä.

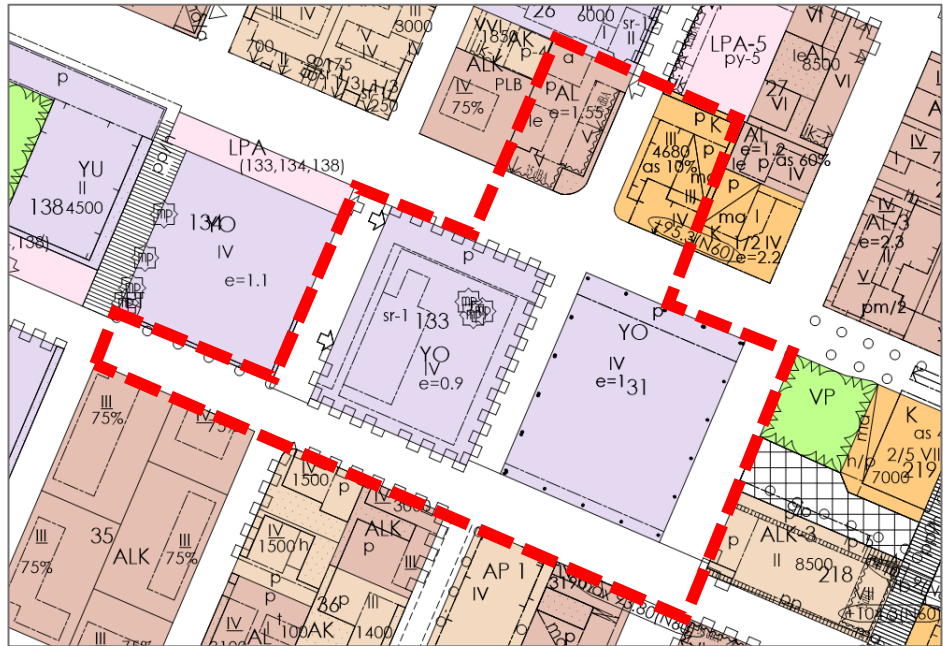
Kuva 7: Ote Joensuun keskustan liikennesuunnitelmasta 2012.

Joensuun keskustan osayleiskaava, kaupunkikuvaselvitys (Ramboll Oy 2012)

Kaupunkikuvaselvitys laadittiin osayleiskaavan lähtöraportin täydentäväksi työksi. Selvityksessä analysoitiin kaupunkikuvan kannalta merkittävät aluejulkisivut, reunavyöhykkeet, näkymät, maamerkit sekä maisemarakenteen ominaispiirteet ja avattiin niiden merkitys kaupunkikuvalle.

Siltakatu on yksi merkittävimmistä puistokaduista. Sillä tulisi olla monirivisiä puustutuksia ja kadun merkittävyyttä ilmentävät valaisimet ja kadunkalusteet. Puustutukset ovat kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä. Koulukadun ja Siltakadun liittymää tulisi korostaa kaupunkikuvallisesti.

Asemakaava

Kuva 6: Ote alueen ajantasa-asemakaavasta kaavamuutoksen aluerajauksella.

Taidemuseon kortteli on asemakaavassa tarkoitettu opetustoimintaa palveleville rakennuksille (YO). Korttelin tehokkuusluku eli rakennusoikeuden suhde tontin pinta-alaan on $e=1,0$, jolloin rakennusoikeutta korttelissa on noin 10 000 k-m². Korttelin kerrosluku on neljä (IV).

Joensuun lyseon lukio on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YO). Korttelin tehokkuusluku on $e=0,9$, jolloin rakennusoikeus on vajaa 8500 k-m². Lyseon lukio on merkitty suojelluksi rakennukseksi. Korttelissa on kolme maisemallisesti merkittävää puuta.

As. oy Joensuun Siltakatu 22 on asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (AL) ja Metsätalo on liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K). Muut alueet ovat katualuetta.

Pyöräilyn ja jalankulun kehittämissuunnitelma 2030 (Ramboll Oy 2017)

Kehittämissuunnitelman tavoitteena on edistää pyöräilyn ja jalankulun olosuhteita maankäytön suunnittelusta toteutukseen. Keskeinen tavoite on lisätä merkittävästi pyöräilijöiden ja kävelijöiden määriä. Kehittämissuunnitelmassa on määritelty muun muassa pyöräilyn pää- ja aluereitit.

Suunnitelmassa Siltakatu on osoitettu pyöräilyn pääreitiksi, jolla on kaksisuuntainen erotettu pyöräväylä. Koulukatu on osa aluereittiä, jolla pyöräily ja jalankulku on yhdistetty. Lisäksi kaava-alue on jalankulun esteettömyden erikoistason aluetta.

Siltakadun liikenteen yleissuunnitelma

Siltakadusta on Länsikadun ja Kirkkokadun väliltä tehty liikenteen yleissuunnitelma. Siltakadun ja Koulukadun kiertoliittymän osalta on tehty useampi vaihtoehto, jotka ovat tarkentuneet suunnittelun edetessä. Kiertoliittymässä on huomioitu pyöräilyn pääreitti Siltakadulla.

Koulukatu muuttuu kolmikaistaiseksi niin, että keskikaista on kääntyville ajoneuvoille. Siltakadulle on osoitettu pysäköintitilaa linja-autoille ja kaksi pysäköintipaikkaa vammaisille autoilijoille.

Siltakadulle rakennetaan eroteltu kaksikaistainen pyörätie sekä jalkakäytävä. Pyöräilijöille on liittymässä oma kiertotila.

Kuva 8: 3D-malli Koulukadun-Siltakadun kiertoliittymästä.

Rakennusjärjestys

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt rakennusjärjestyksen 25.1.2010 § 10 ja se on tullut voimaan 1.4.2010. Rakennusjärjestyksen uudistaminen on käynnissä, ja sen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2020 alusta.

Pohjakartta

Pohjakarttana on käytetty kaupunkirakennepalvelujen laatimaa numeerista karttaa. Asemakaava on tulostettu mittakaavaan 1:1000.

Rakennuskiellot

Taidemuseon kortteli on rakennuskiellossa. Rakennuskiellolla on turvattu suojelukohteiden säilyminen siihen asti, kunnes suojelu on ratkaistu asemakaavalla.

Joensuun Strategiat

Joensuun konsernistrategia "Kohti 2020-lukua, rohkeasti uudistuva" on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.9.2017.

Kaupunkiympäristö toimeenpano-ohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.12.2017.

Kaupungin maapoliittinen ohjelma 2018-21 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.4.2018.

2 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN TAVOITTEET

Asemakaavan muutos käynnistyi kaupungin aloitteesta. Koulukadun-Siltakadun kiertoliittymän osalta lähtökohtana on Joensuun keskustan liikennesuunnitelma, jonka perusteella laaditaan liikenteen yleissuunnitelmaa.

Keskustan osayleiskaavassa on osoitettu suojeltavat rakennukset. Jotta kohteiden rakennussuojelu olisi sitova, on suojelu vietävä asemakaavaan. Taidemuseon osalta osayleiskaavan rakennussuojelua ei ole osoitettu asemakaavalla.

Joensuun strategia 2017–21 ”Rohkeasti uudistuva” (KV 25.9.2017)

Kaupungin toimialat hyvinvointi, elinvoima ja kaupunkiympäristö tukevat toisiaan ja strategian teemoja, joita ovat vetovoima, kestävyys ja yhdessä tekeminen kaikilla tasoilla. Strategia koskee koko kaupunkikonsernia yhtiöineen ja liikelaitoksineen.

Kuva 9: Joensuun Strategia kuvana

Toiminnan perustana on **vastuullinen taloudenpito**. Tärkein tavoite on **työllisyyden ja yritystoiminnan edellytysten parantaminen**. Asukkaiden **onnellisuudelle, terveydelle ja hyvinvoinnille** luodaan edellytyksiä.

Kaupunkiympäristöä ja maankäytön suunnittelua koskevia tavoitteita:

- asukasluku ja rakentaminen pidetään kasvu-uralla
- Joensuu on viihtyisä opiskelija- ja lapsiystävällinen kaupunki
- Joensuu on hiilineutraali jo vuonna 2025
- sosiaalista ja taloudellista kestävyttä edistetään
- kaupunkilaiset tekevät, osallistuvat ja vaikuttavat
- symmetrinen kaupunki kasvaa ja kehittyy
- kaupunkiympäristö ja tilat ovat terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä, ja tarjoavat alustan luovuudelle ja innovaatioille

Maakuntakaava

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa kohde sijoittuu taajamatoimintojen alueelle A ja kaupunkikeskustan kehittämisen kohdealueelle kk-1. Siltakatu on merkitty pääkaduksi. Osa kaava-alueesta on kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeää aluetta.

Kaavamuutoksen tavoitteet ovat maakuntakaavan mukaiset.

Joensuun keskustan osayleiskaava (2012)

Suunnittelualueelle kohdistuu keskustan osayleiskaavassa seuraavia tavoitteita:

- Taidemuseon kortteli on keskustatoimintojen aluetta
- Joensuun lyseon lukio on julkisten palveluiden ja hallinnon aluetta
- suojeltavat rakennukset on inventoitu ja osoitettu
- Siltakatu on pyöräilyn pääreitti

Kaavamuutos on yleiskaavan mukainen.

Aluetta koskevat suunnitelmat

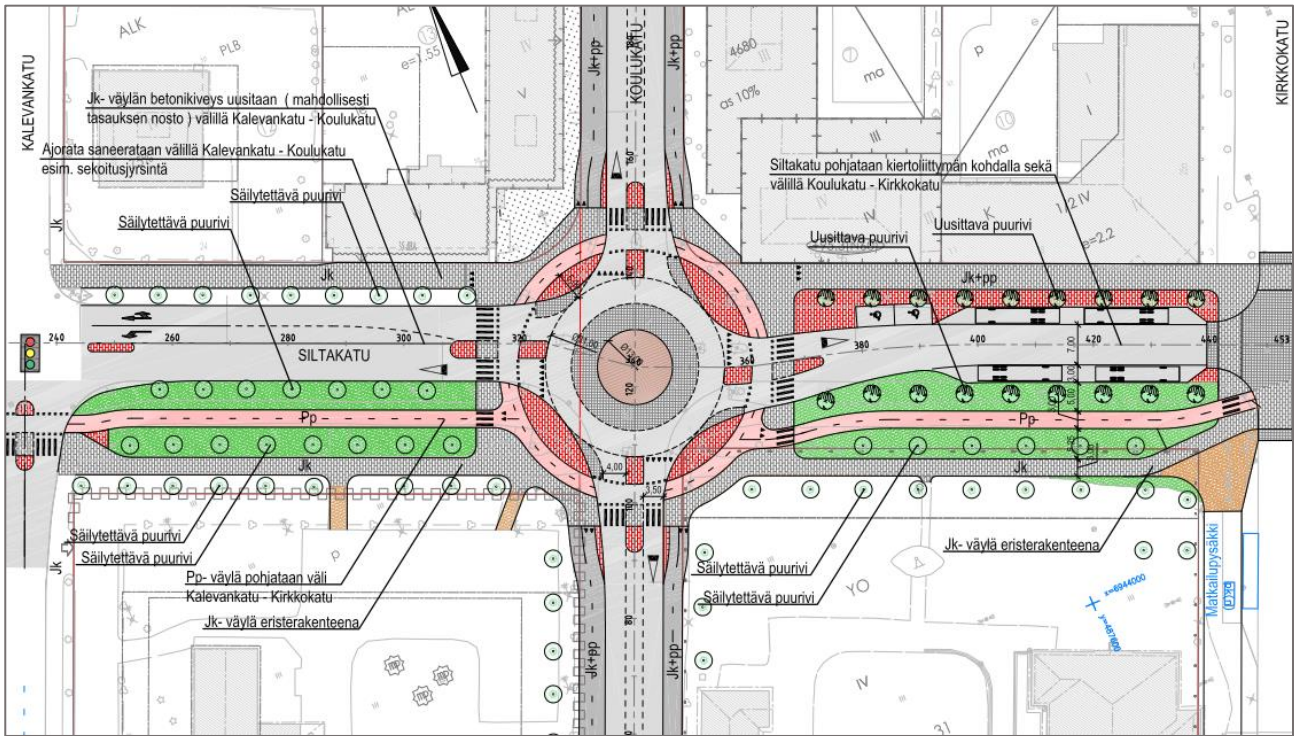
Joensuun keskustan liikennesuunnitelmassa Koulukadun ja Siltakadun risteykseen on esitetty kiertoliittymää. Pyöräilyn ja jalankulun kehittämissuunnitelmassa Siltakatu on osa pyöräilyn pääverkkoa ja Koulukatu on alueverkkoa. Liittymäjärjestelystä on tehty yleissuunnitelma. Kaavamuutos on näiden suunnitelmien mukainen

3 ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS JA PERUSTELU

3.1 KAAVARATKAISUN KUVAUS JA YLEISPERUSTELUT

Koulukadun ja Siltakadun kiertoliittymällä toteutetaan Joensuun keskustan liikennesuunnitelmassa ja Pyöräilyn ja jalankulun kehittämissuunnitelma 2030:ssä esitettyjä toimenpiteitä. Kiertoliittymäratkaisu huomioi kaikki liikkumismuodot. Se sujuvoittaa ajoneuvoliikennettä ja parantaa merkittävästi jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta. Kiertoliittymä toimii liikennevaloja paremmin tulevaisuudessa liikennemäärien kasvaessa.

Kaavamuutoksen myötä katualue laajenee viereisille korttelialueille. Lyseon lukion ja taidemuseon kortteleiden käyttötarkoituksia laajennetaan, jotta toimintoja voidaan tulevaisuudessa muuttaa ilman kaavamuutosta. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole tiedossa muutostarpeita tilojen käyttöön liittyen.

Kuva 10: Ote Siltakadun liikenteen yleissuunnitelmasta. (Sitowise Oy)

Keskustan osayleiskaavassa on osoitettu suojeltavat rakennukset. Jotta kohteiden rakennussuojelu olisi sitova, on suojelu vietävä asemakaavaan. Lyseon lukio on jo aikaisemmin suojeltu asemakaavalla, mutta taidemuseon osalta rakennussuojelua ei ole osoitettu.

As. Oy Joensuun Siltakatu 22:n ja Metsätalon rakennusoikeus, rakennusalat ja kerrosluvut säilytetään nykyisellään, vaikka kaavan myötä tontit pienenevät. Kiinteistöjen rakentamismahdollisuus säilyy siten ennallaan. Alueet, jotka liitetään tonteista katualueeseen, eivät ole nykyisessä kaavassa rakennusala. Kaupungin omistamilla taidemuseon ja Lyseon lukion tonteilla rakennusoikeus pienenee muutamia kymmeniä neliötä, mutta tällä ei ole mainittavaa vaikutusta julkisten rakennusten tonttien arvoon tai rakennettavuuteen.

167-1-26-13 (As.Oy Joensuun Siltakatu 22)	Voimassa oleva asemakaava	Asemakaavamuutos
Tontin pinta-ala	3152 m ²	3105 m ² (-47 m ²)
Tonttitehokkuus	1,55	1,57
Rakennusoikeus	4885,6 k-m ²	4885 k-m ²
Käytetty rakennusoikeus	4854 k-m ²	
Kerrosluku	5	5
167-2-27-7 (Joensuun Metsätalo Oy)		
Tontin pinta-ala	3168 m ²	3106 m ² (-62 m ²)
Tonttitehokkuus	1,48	1,51
Rakennusoikeus	4680 k-m ²	4680 k-m ²
Käytetty rakennusoikeus	4676 + 38 (talousrakennus) k-m ²	
Kerrosluku	3-4	3-4
167-2-31-2 (Taidemuseo)		
Tontin pinta-ala	10 059 m ²	9272 m ² (-787 m ²)

Tonttitehokkuus	1,0	1,0
Rakennusoikeus	10 059 k-m ²	9272 k-m ²
Käytetty rakennusoikeus	3575 k-m ²	
Kerros-luku	4	3
167-1-133-3 (Lyseon lukio)		
Tontin pinta-ala	9387 m ²	9327 m ² (-60 m ²)
Tonttitehokkuus	0,9	0,9
Rakennusoikeus	8448 k-m ²	8394 k-m ²
Käytetty rakennusoikeus	5048 k-m ²	
Kerros-luku	4	4

3.1.1 Korttelialueet

Y/s

Yleisten rakennusten korttelialue

Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue muutetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi. Siltakadun puolella korttelialuetta pienennetään niin, että kävelytie ja sen eteläpuolella oleva puurivi ovat katualueen puolella. Korttelialuetta on laajennettu Siltakadun ja Koskikadun puolella niin, että suojeltavat rakennukset ovat tontilla.

Korttelialueen pienentyessä rakennusoikeus pienenee 787 k-m². Tehokkuusluku e=1,0 säilyy ennallaan. Kerros-luku muuttuu neljästä kolmeen, jotta mahdollisen uudisrakennuksen korkeus ei ylitä taidemuseon korkeutta. Rakennus-alaa pienennetään ja pysäköimispaikka muutetaan tontin etelälaitaan.

Taidemuseo, entinen voimistelusalali ja entinen vahtimestarin asuintalo ovat suojeltuja rakennuksia, joita ei saa purkaa eikä korjaus- tai muutostöillä vaarantaa rakennustaiteellista tai kaupunkikuvallista luonnetta.

Suojeltuja rakennuksia saa laajentaa, kunhan rakennustaiteelliset arvot ja kaupunkikuvan kannalta merkittävät luonne säilyvät.

Koska kaava-alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaassa miljöössä, tulee uusien rakennusten muodostaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen ja ympäristöön sopiva kokonaisuus niin, että suojeltujen rakennusten ominaispiirteet huomioidaan. Suojeltavia rakennuksia ja /s -aluetta koskevista merkittävistä suunnitelmista ja toimenpiteistä on museoviranomaiselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.

KOT/s

Liike- ja toimistorakennusten sekä kehittämis-, koulutus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue

Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue muutetaan liike- ja toimistorakennusten alueeksi, jolla voi olla myös kehittämis-, koulutus- ja tutkimustoimintaa. Korttelin käyttötarkoitusta on laajennettu, jotta tulevaisuudessa on mahdollista muuttaa tiloja muuhunkin kuin opetuskäyttöön.

Korttelin koilliskulmasta muutetaan 60 m² katualueeksi. Tehokkuus säilyy entisellään e=0,9, jolloin korttelin rakennusoikeus pienenee 54 k-m².

Kahdelta kelottuneelta männyltä poistetaan maisemallisesti merkittävän puun merkinnät. Puiden heikko kunto ei anna mahdollisuutta niiden säilyttämiseen. Kortteliin jää vielä yksi maisemallisesti merkittävistä niin sanotuista raippamännystä.

Koska kaava-alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaassa miljöössä, tulee uusien rakennusten muodostaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen ja ympäristöön sopiva kokonaisuus niin, että suojeltujen rakennusten ominaispiirteet huomioidaan. Suojeltavia rakennuksia ja /s -aluetta koskevista merkittävistä suunnitelmista ja toimenpiteistä on museoviranomaiselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.

K

Liike- ja toimistorakennusten korttelialue

K-tontista 62 m² muutetaan katualueeksi. Rakennusoikeus merkitään kerrosalaneliömetreinä ja säilytetään täsmälleen samana. Määräyksiä päivitetään.

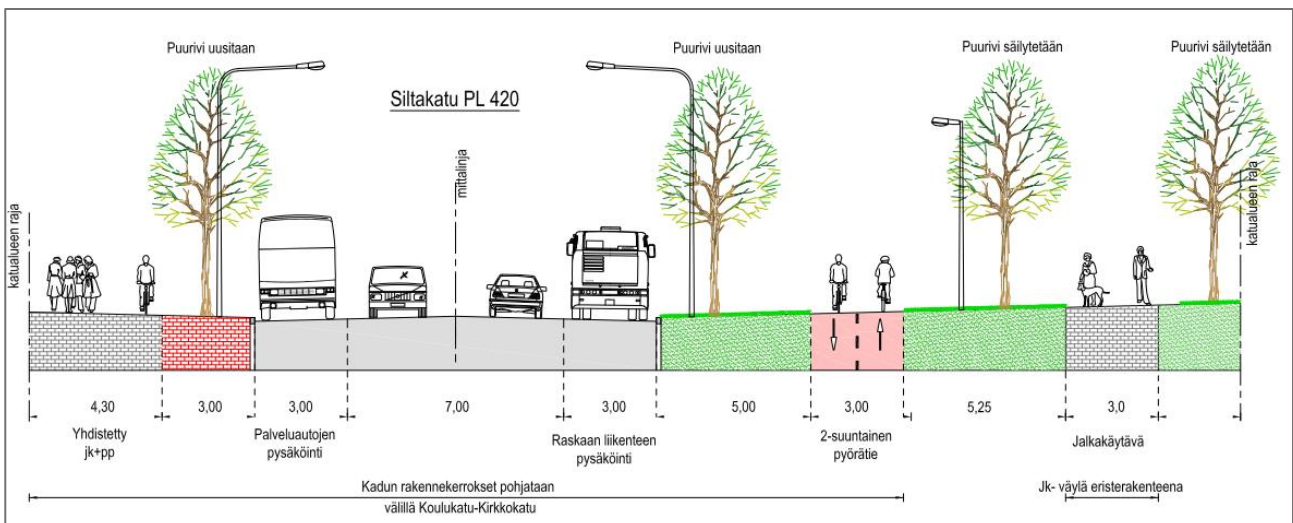
AL

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue

AL tontista 47 m² muutetaan katualueeksi. Rakennusoikeus merkitään tehokkuusluvun sijasta kerrosalaneliömetreinä siten, että rakennusoikeus säilyy täsmälleen samana. Määräyksiä päivitetään.

3.1.2 Muut alueet ja varaukset

Siltakadun ja Koulukadun katualue laajenee. Siltakadulle merkitään neljä säilytettävää tai istutettavaa puuriviyä. Jos puuta on tarpeen kaataa, tilalle on istutettava uudet puut. I ja IV kaupunginosien kaupunginosarajat muuttuvat Koskikadun puolella.

Kuva 11: Poikkileikkauskuvaa Siltakadusta (Sitowise Oy)

3.2 KAAVAN VAIKUTUKSET

3.2.1 Vaikutukset kaupungin strategioihin ja suunnitelmiin

Kaavahanke edistää kaupunkistrategian toteutumista. Kaavalla parannetaan olemassa olevaa liikenneverkkoa sekä tavoitellaan turvallista ja viihtyisää kaupunkiympäristöä.

Kaavamuutos on Joensuun keskustan osayleiskaavan ja liikennesuunnitelman mukainen. Kaavamuutos varmistaa osayleiskaavassa merkittävien rakennussuojelukohteiden sitovan suojelun.

3.2.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön, kaupunkikuvaan ja rakennettuun kulttuuriperintöön

Kaavamuutoksella varmistetaan historiallisten rakennusten säilyminen kaupunkirakenteessa ja kaupunkikuvassa. Uudisrakennusten sijoittelulla ja korkeudella turvataan taidemuseon säilyminen hallitsevana elementtinä Kirkkokadun puolella.

Alueen kaupunkikuva tulee muuttumaan mahdollisten uudisrakentamisten myötä taidemuseon ja lyseon lukion kortteleissa. Uudisrakentamisen vaikutuksia suojeltuun rakennuskantaan pyritään vähentämään sopeuttamalla uudet rakennukset olemassa olevien rakennusten ominaispiirteisiin.

Vaikutukset liikenteeseen

Koulukatu ja Siltakatu ovat pääväyliä keskustan työmatka- ja asiointiliikenteelle. Siltakatu tulee muuttumaan pääreitiksi myös pyöräilylle. Kiertoliittymä sujuvoittaa liikennettä niin nykyliikennemäärillä kuin tulevaisuudessa liikennemäärien kasvaessa. Normaalista pienemmän kiertoliittymän ajonopeudet pysyvät matalina, jolloin turvallisuus paranee merkittävästi.

Eroteltu pyörätie parantaa pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden turvallisuutta ja sujuvuutta. Pyöräilijöiden oma kiertotila lisää omalta osaltaan turvallisuutta kiertoliittymässä.

Vaikutukset palveluihin ja yritystoimintaan

Kaavamuutos tukee Joensuun keskusta-alueen saavutettavuutta ja kaava-alueen turvallisuutta. Liikenteen sujuvoittaminen tekee keskustassa asioimisesta sujuvaa, ja sitä kautta sillä on positiivisia vaikutuksia liikekeskustan yrityksille. Kiertoliittymän rakentaminen ja mahdollinen lisärakentaminen antavat rakennusalan yrityksille töitä.

Vaikutukset yhdyskuntatalouteen ja teknisen huollon verkkoihin

Kiertoliittymän toteuttaminen edellyttää yhdyskuntarakentamisen investointeja. Toteutuskustannus on noin 400 000 € (alv o).

Kaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia teknisen huollon verkkoihin. Tarvittavat peruskorjaukset sovitetaan yhteen kadun rakentamisen kanssa.

4 SUUNNITTELUVAIHEET

Hankkeen lähtökohta

Asemakaavan muutoksen laatiminen on käynnistynyt kaupungin aloitteesta alkuvuodesta 2019. Kaavamutoksen lähtökohtana ovat Siltakadun liikenteen yleissuunnitelma sekä keskustan osayleiskaavan rakennussuojelun vieminen asemakaavaan.

Kaavamutoksen vireilletulo ja kaavaluonnos

Kaavamuuotos tuli vireille kuulutuksella 23.1.2019. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä asemakaavaluonnos pidettiin nähtävillä 24.1.–18.2.2019. Luonnoksesta saatiin kolme mielipidettä ja yhdeksän lausuntoa, joista kolmessa ei ollut huomautettavaa. Kaavan nähtävilläoloaikana saadut palautteet ja vastineet niihin ovat liitteessä 3.

Kaavaehdotus

Asemakaavaluonnos on täydennetty kaavaehdotukseksi saadun palautteen ja muiden havaittujen muutostarpeiden pohjalta. Kaupunkirakennelautakunta asettaa kaavaehdotuksen virallisesti nähtäville 30 vuorokaudeksi.

Kaavaehdotus oli nähtävillä 3.10.-4.11.2019. Ehdotuksesta annettiin kolme lausuntoa ja yksi muistutus. Ehdotusvaiheen palautteet ja vastineet niihin ovat kaavaselostuksen liitteenä 4. Kaavaehdotusta ei ole muutettu ehdotusvaiheen palautteen vuoksi.

Kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi kaavaehdotus tulee joulukuussa 2019.

Kaavan nähtävilläpito

Nähtävilläoloajoista ilmoitetaan Karjalan Heilissä ja kaupungin verkkosivuilla. Kaava-asiakirjat pidetään nähtävillä kaupunkirakennepalveluissa (Muuntamontie 5), kaupungintalolla (Rantakatu 20) ja kaupungin verkkosivuilla.

Toteutus

Kaavan toteuttaminen on mahdollista kaavan tultua lainvoimaiseksi. Kiertoliittymän rakentaminen on ajoitettu alustavasti vuodelle 2020.

Kaavan laatija:
Avustaja:

Sanna Seppänen
Heini Sorsa

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	167 Joensuu	Täyttämispvm	16.09.2019
Kaavan nimi	Taidemuseon ympäristö		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	09.01.2019
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	1671738
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	4,7253	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	4,7253

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

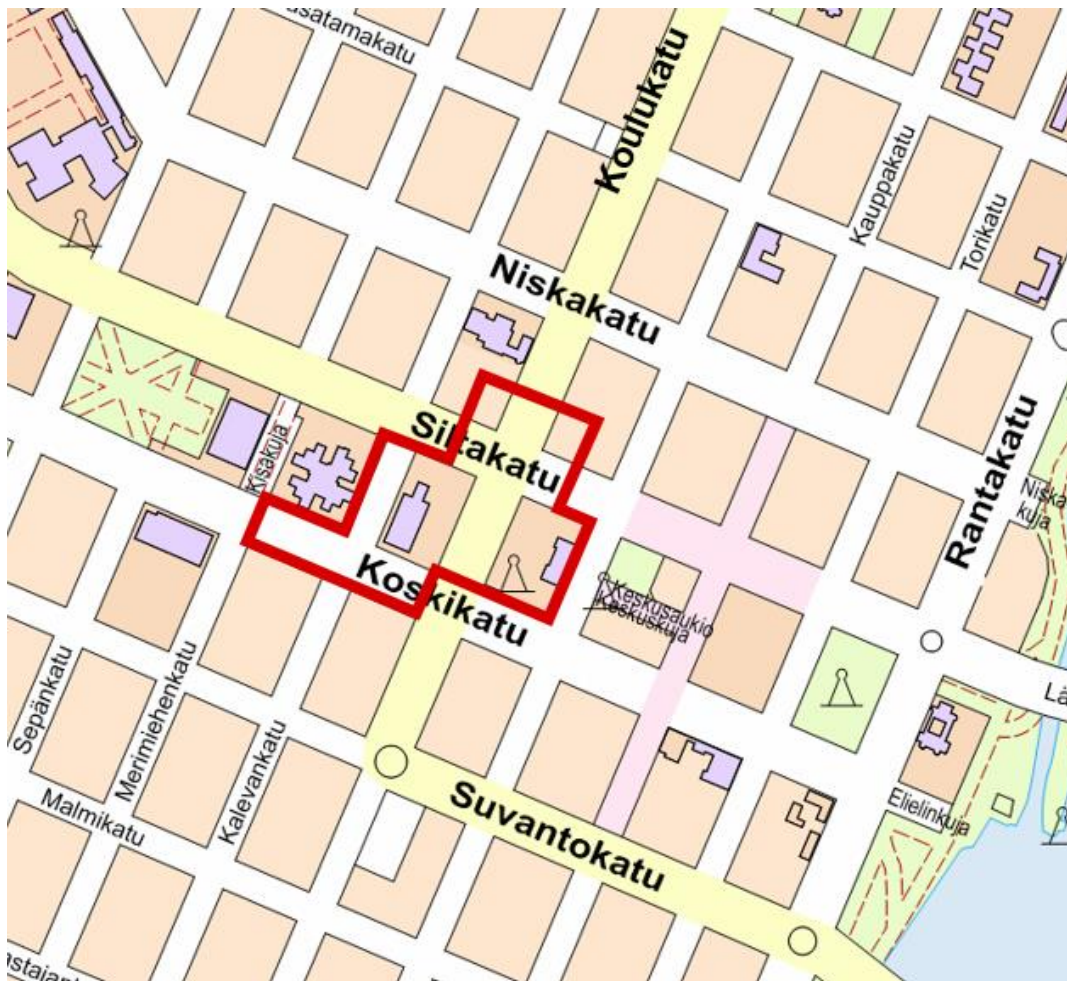
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	4,7253	100,0	27232	0,58	0,0000	-841
A yhteensä	0,3105	6,6	4886	1,57	-0,0047	0
P yhteensä						
Y yhteensä	0,9272	19,6	9272	1,00	-1,0174	-9235
C yhteensä						
K yhteensä	1,2433	26,3	13074	1,05	0,9265	8394
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	2,2443	47,5			0,0956	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	4,7253	100,0	27232	0,58	0,0000	-841
A yhteensä	0,3105	6,6	4886	1,57	-0,0047	0
AL	0,3105	100,0	4886	1,57	-0,0047	0
P yhteensä						
Y yhteensä	0,9272	19,6	9272	1,00	-1,0174	-9235
Y	0,9272	100,0	9272	1,00	0,9272	9272
YO					-1,9446	-18507
C yhteensä						
K yhteensä	1,2433	26,3	13074	1,05	0,9265	8394
K	0,3106	25,0	4680	1,51	-0,0062	0
KOT	0,9327	75,0	8394	0,90	0,9327	8394
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	2,2443	47,5			0,0956	
Kadut	2,2443	100,0			0,0956	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kohteen sijainti kartalla

Hankkeen tarkoitus

Kaavamuutoksen tavoitteena on, että Koulukadun ja Siltakadun risteykseen voidaan rakentaa kiertoliittymä. Katualuetta on laajennettava. Lisäksi kaavamuutoksella ratkaistaan Taidemuseon korttelin rakennus-suojelu.

Väylät

Koulukadun ja Siltakadun risteykseen on suunniteltu kiertoliittymä. Lisäksi Siltakadun eteläpuolelle rakennetaan eroteltu pyöräilyn pääväylä sekä jalkakäytävä.

Hankkeen lähtökohdat

Hanke perustuu Keskustan osayleiskaavaan, Keskustan liikennesuunnitelmaan ja Koulukadun-Siltakadun kiertoliittymän yleissuunnitelmaan ja polkupyöräilyn ja jalankulun kehittämissuunnitelma 2030:een.

Virkistysalueet ja muut yleiset alueet

Virkistysalueille ja muille yleisille alueille kuin kaduille ei kohdistu toimenpiteitä.

Vesihuolto ja muut tekniset verkot

Vesihuoltoon tai muihin verkkoihin ei kaava-alueella kohdistu kaavamutoksesta aiheutuvia toimenpiteitä.

Aikataulu

Kiertoliittymä on tarkoitus rakentaa vuonna 2020.

Kustannukset

Hankekorttiin on laskettu vain kiertoliittymän kustannukset. Muita kustannuksia syntyy maanhankinnasta ja Siltakadun pyöräreitin rakentamisesta kiertoliittymästä itään ja länteen.

Kiertoliittymä: 400 000 euroa

Maanomistus ja kiinteistönmuodostus

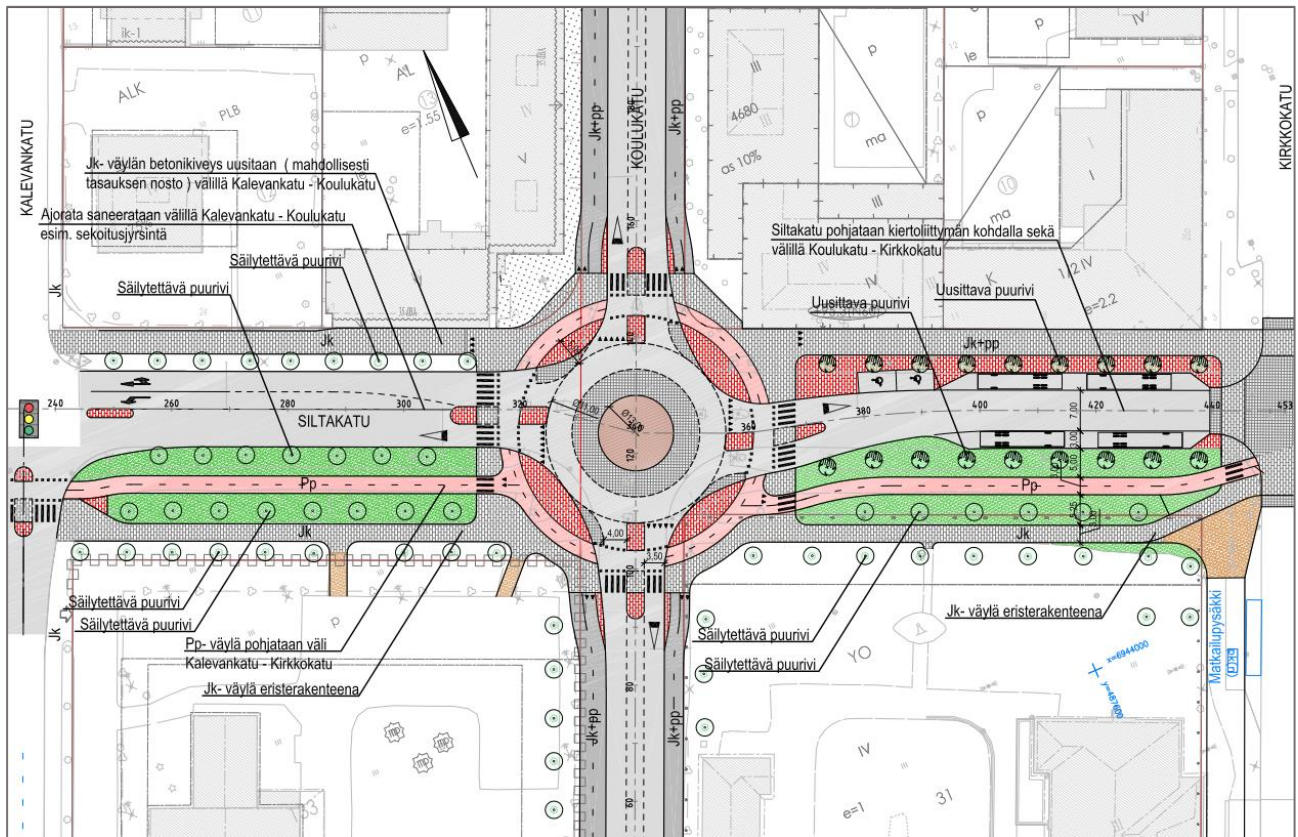
Suurin osa kaava-alueesta on kaupungin omistuksessa. Korttelin 26 tontti 13 on asunto-osakeyhtiö Joensuun Siltakatu 22:n omistuksessa. Joensuun Metsätalo oy omistaa korttelin 27 tontin 7. Ennen kiertoliittymän rakentamista, tulee kortteleista 26 ja 27 hankkia pienet siivut maata osaksi katualuetta.

Yhteistyötarpeet

Joensuun kaupunki, asunto-osakeyhtiö Joensuun Siltakatu 22, Joensuun Metsätalo oy.

Vaikutukset

Kiertoliittymä sujuvoittaa liikennettä ja parantaa liikenneturvallisuutta. Pyöräilyn olosuhteet paranevat.

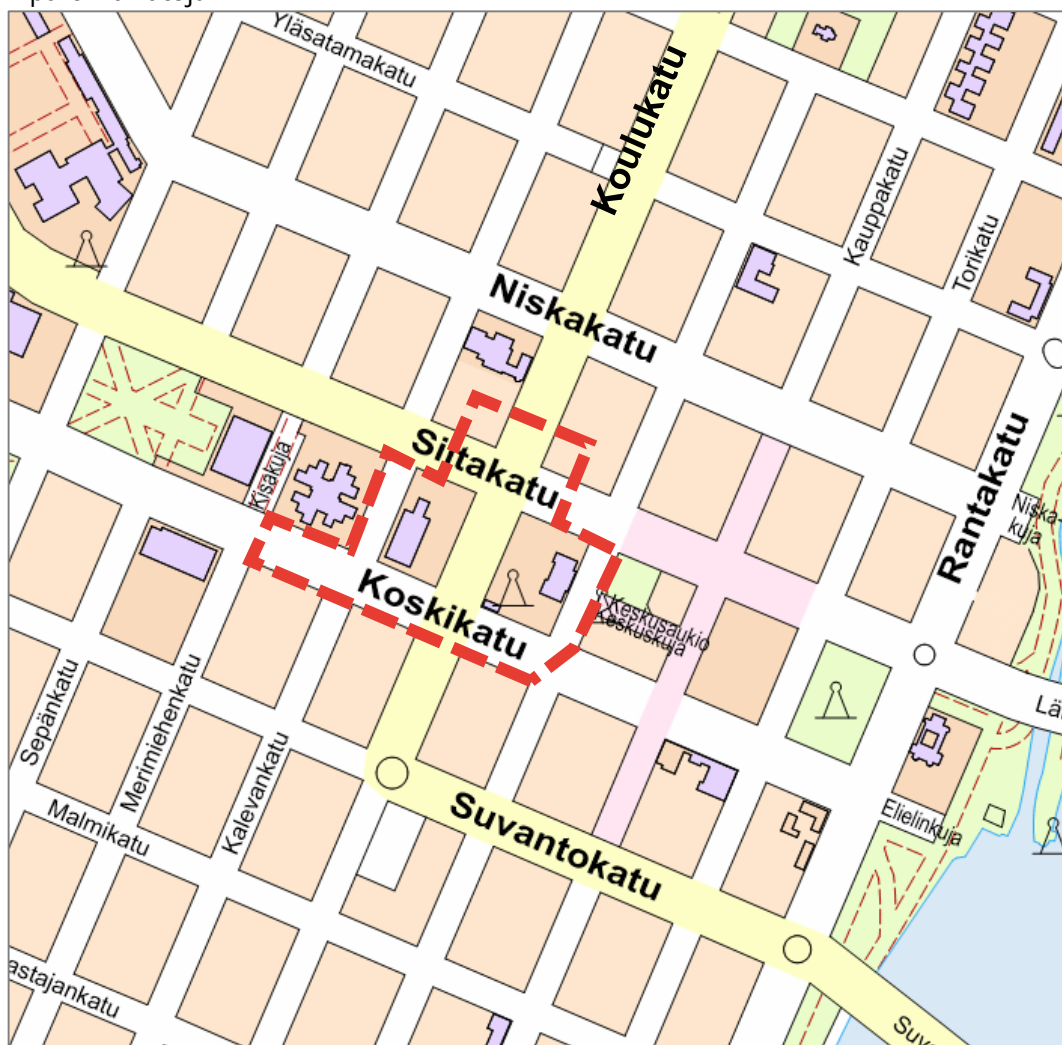

Ote Siltakadun liikenteen yleissuunnitelmasta.

TAIDEMUSEON YMPÄRISTÖ

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Asemakaavan muutos koskee taidemuseo Onnia (167-2-31-2), Joensuun lyseon lukiota (167-1-133-3), asunto-oy Joensuun Siltakatu 22 (Koulukatu 31, 167-1-26-13) ja Metsätaloa (Koulukatu 24, 167-2-27-7) sekä ympäröiviä katuja.

Suunnittelalueen sijainti opaskartalla.

Suunnittelutehtävä

Kaavamuutoksen tavoitteena on, että Koulukadun ja Siltakadun risteykseen voidaan rakentaa kiertoliitetyä. Katualueita on laajennettava. Katualueen laajennuksen takia suunnittelussa mukana Joensuun lyseon lukio, Metsätalo (Koulukatu 24) ja asunto-osaakeyhtiö Joensuun Siltakatu 22 (Koulukatu 31). Lisäksi kaavamuutoksella ratkaistaan taidemuseon korttelin rakennussuojelu.

Suunnittelutilanne

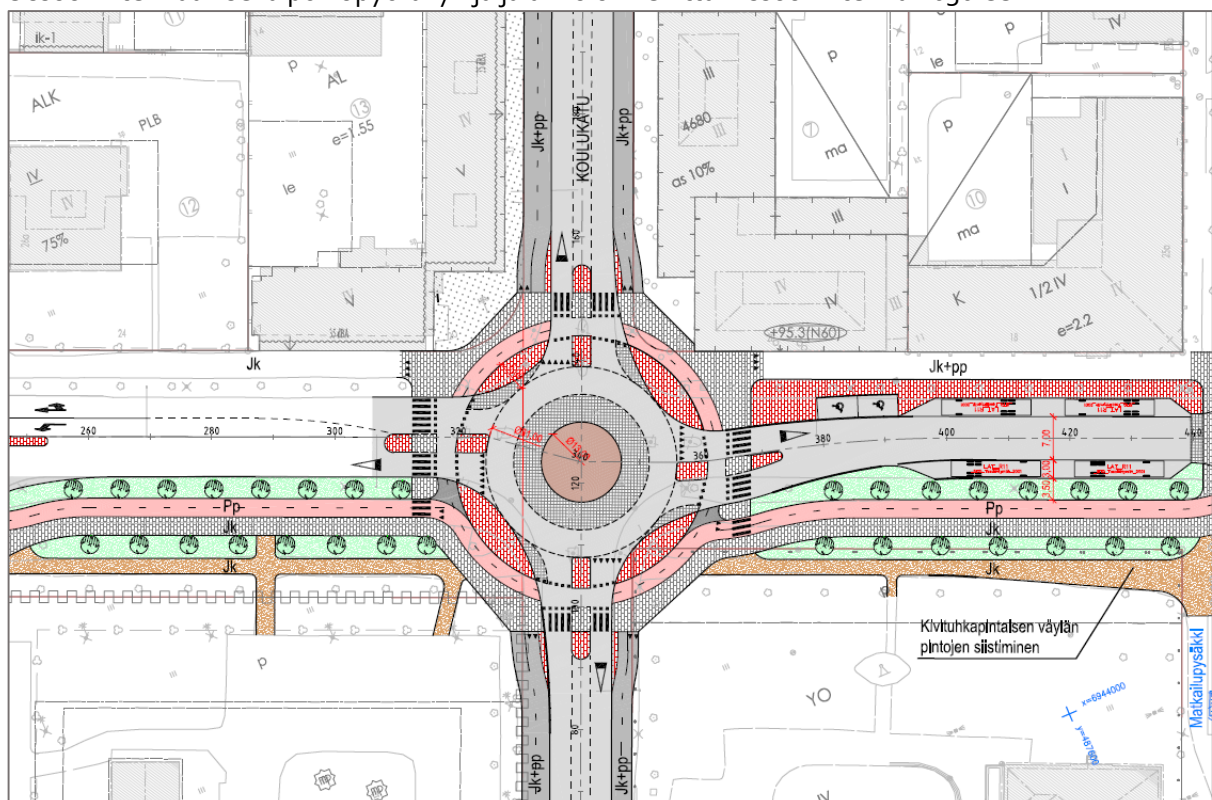
Alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava, joka on laadittu useammassa vaiheessa. Voimassa on 1.-4. vaiheen maakuntakaavat. Valmisteilla on Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040. Suunnittelualue on maakuntakaavassa Joensuun keskustatoimintojen aluetta (C), taajamatoimintojen aluetta (A) ja pääkatua.

Alueella on voimassa keskustan osayleiskaava 2012. Siinä Koulukatu ja Siltakadun länsiosa on merkitty pääkaduksi. Pyöräilyn pääreitti on merkitty Siltakadun eteläreunalle ja Koulukadun länsipuolelle. Taidemuseon kortteli ja Koulukatu 24 ovat keskustatoimintojen aluetta (C). Joensuun lyseon lukio on julkisten palveluiden ja hallinnon aluetta (PY). Koulukatu 31 on asuinkerrostalojen aluetta (AK). Kaava-alueelle on osoitettu neljä rakennussuojelukohdetta: Joensuun lyseon lukio, taidemuseo, taidekeskus Ahjo ja entinen lyseon vahtimestarin asunto. Kaava-alueella on kaksi rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti tai kaupunkikuvan kannalta arvokasta aluetta: julkisten rakennusten ja -toimintojen vyöhyke sekä Siltakadun liikerakennusten rivistö. Suojelun yksityiskohtainen toteuttamistapa ja lisärakentamismahdollisuudet ratkaistaan asemakaavalla.

Taidemuseon kortteli on asemakaavassa tarkoitettu opetustoimintaa palveleville rakennuksille (YO). Korttelin tehokkuusluku eli rakennusoikeuden suhde tontin pinta-alaan on $e=1,0$, jolloin rakennusoikeutta korttelissa on noin 10 000 k-m². Korttelin kerrosluku on neljä (IV). Joensuun lyseon lukio on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YO). Lyseon lukio on suojeltu. Koulukatu 31 on asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (AL) ja Koulukatu 24 on liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K). Muut alueet ovat katualuetta.

Taidemuseon kortteli on asetettu rakennuskieltoon Joensuun keskustan osayleiskaavan luonnosvaiheessa (KH 27.12.2011), jonka jälkeen rakennuskieltoa on jatkettu kolme kertaa. Pääperusteena rakennuskiellolle on osayleiskaavatyön yhteydessä todettu rakennus- ja kulttuurihistoriallinen arvo ja se, ettei suojelua ole vielä viety asemakaavaan saakka.

Osalle Koulukatua on tehty liikenteen yleissuunnitelma, jossa Koulukadun ja Siltakadun liittymään on valo-ohjauksen tilalle suunniteltu kiertoliittymää. Kiertoliittymän tilantarve on suurempi kuin, mitä nykyinen katualue on, joten katualuetta tulee laajentaa liittymän viereisiin kortteleihin. Hanke perustuu Keskustan osayleiskaavaan, Keskustan liikennesuunnitelmaan ja Koulukadun-Siltakadun kiertoliittymän yleissuunnitelmaan sekä polkupyöräilyn ja jalankulun kehittämissuunnitelma 2030:een.

Ote Siltakadun-Koulukadun kiertoliittymän yleissuunnitelman luonnoksesta (© Sitowise oy)

Arvioitavat vaikutukset

Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan nykytilanne, nykyisen asemakaavan mahdollistama tilanne ja uuden laadittavan kaavan mahdollistama tilanne. Vaikutukset raportoidaan kaavaselostuksessa luonnos- ja ehdotusvaiheissa.

Tässä kaavahankkeessa tulevat erityisesti arvioitaviksi vaikutukset rakennus- ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin sekä liikenne- ja pysäköintijärjestelyihin. Näiden lisäksi arvioidaan yleispiirteisemmin vaikutuksia mm. ympäröiviin alueisiin, kaupunkikuvaan, yritysten toimintaedellytyksiin ja kaupungin strategioiden toteutumiseen.

Osalliset

Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- kaava-alueen ja lähiympäristön kiinteistönomistajat, asukkaat, työntekijät ja yritykset
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus
- Joensuun seudun luonnonystävät ry
- Museovirasto
- Itä-Suomen poliisilaitos
- kaupungin hallintokunnat ja yhtiöt
- Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto
- Joensuun kaupunkikeskustayhdistys ry
- teknisten verkkojen haltijat
- Itä-Suomen pelastuslaitos

Aikataulu, osallistuminen ja vuorovaikutus

Kaavahankkeen aikana on mahdollisuus ottaa kantaa kahdessa vaiheessa: aloitus- ja ehdotusvaiheissa. Hanketta esitellään yleisötilaisuudessa. Kaavan laatijaan voi olla suoraan yhteydessä. Hankkeen asiakirjat ovat koko hankkeen keston ajan nähtävillä internetissä osoitteessa www.joensuu.fi/kaavoitus. Asiakirjoja täydennetään työn edetessä. Lisäksi paperiset asiakirjat ovat nähtävillä kuulutuksissa mainittuina aikoina seuraavissa paikoissa:

- kaupunkirakennepalvelut, Muuntamontie 5
- Joensuun kaupungintalo, Rantakatu 20

Kaikista kaavahankkeeseen liittyvistä nähtävilläoloajoista, yleisötilaisuuksista ja muista mahdollisista vuorovaikutustilanteista ilmoitetaan aina Karjalan Heilissä ja internetissä kaupungin sivuilla. Kaavahankkeen oma internetsivu on keskeisin tiedonvälityskanava.

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja asemakaavaluonnos ovat nähtävillä 24.1.–18.2.2019 yllä ilmoitetuissa paikoissa ja sen jälkeen edelleen internetissä. Kaavahanketta koskeva yleisötilaisuus järjestetään maanantaina 4.2.2019 kello 18.00 alkaen Carelicumin auditoriossa (käynti Torikatu 21 C).

Kaupunkirakennelautakunta päättää asemakaavaehdotuksen asettamisesta nähtävillä 30 vuorokaudeksi ennen kaavasta päättämistä. Kaupunginvaltuuston päätettäväksi kaavaehdotus tulee kesällä 2019.

Kaikissa edellä kuvatuissa vaiheissa on mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Pyydämme toimittamaan mielipiteet ensisijaisesti kirjallisesti. Mielipiteet ja ehdotusvaiheessa muistutukset toimitetaan kaupunkirakennepalvelujen kaavoitukseen, osoite Muuntamontie 5, 80100 Joensuu tai sähköpostitse osoitteeseen kaavoitus@joensuu.fi.

Kaupunginvaltuuston kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on mahdollista valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Yhteystiedot

Kaupunkirakennepalvelut, Muuntamontie 5, 80100 Joensuu

www.joensuu.fi/kaavoitus

- Maankäytön suunnittelija Sanna Seppänen
sanna.seppanen@joensuu.fi, puh. 050 435 3541
- 11.2–1.3.2019 kaavoituspäällikkö Juha-Pekka Vartiainen
juha-pekka.vartiainen@joensuu.fi, puh. 050 538 0708,
- suunnitteluavustaja Heini Sorsa
heini.sorsa@joensuu.fi, puh. 050 409 2128

Asemakaavaprosessi

Kaavan vaihe

ALOITUS

OAS* ja
LUONNOS

EHDOTUS

HYVÄKSY-
MINEN

kaupunginvaltuustossa

KUULUTUS
VOIMAAN-
TULOSTA

Nähtävillä

21 vrk

*osallistumis- ja
arviointisuunnitelma

30 vrk

Valitusaika

30 vrk

Vaikuttaminen

Maanomistaja
voi tehdä
aloitteen

Voit jättää
mielipiteen

Voit jättää
muistutuksen

Valitus-
mahdollisuus

Itä-Suomen hallinto-oikeuteen

RAKENNUSHANKKEEN
VOI ALOITTA

Taidemuseon ympäristö asemakaavan muutos

OAS- ja luonnosvaiheen palaute
ja kaavoituksen vastineet

Sisällys

1.	FORTUM POWER AND HEAT OY	1
2.	POHJOIS-KARJALAN PELASTUSLAITOS	1
3.	HYVINVOINTIPALVELUT	1
4.	PUHAS OY	1
5.	POHJOIS-KARJALAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS.....	1
6.	ASUNTO OY KOSKIKATU 19 HALLITUS.....	2
7.	YMPÄRISTÖNSUOJELU	3
8.	JOENSUUN VESI	3
9.	CARUNA ESPOO OY	3
10.	MUSEOVIRASTO	4
11.	JUKKA SIHVONEN.....	4
12.	JOENSUUN SEUDUN LUONNONYSTÄVÄT RY.....	8

1. FORTUM POWER AND HEAT OY

Alueella on kaukolämpöverkostoa, jolla ei ole tiedossa olevaa korjaus-, tai uusimistarvetta. Johdot tulee huomioida muutoksien toteutuksessa. Mahdolliset kustannukset johtojen siirroista, sekä muista muutoksista kuuluvat toteuttajalle. Tulemme tarjoamaan kaukolämpöä lämmitysmuodoksi myös uusille mahdollisesti rakennettaville kiinteistöille.

Vastineelle ei ole tarvetta.

2. POHJOIS-KARJALAN PELASTUSLAITOS

Pelastusviranomaisella ei ole lausuttavaa.

Vastineelle ei ole tarvetta.

3. HYVINVOINTIPALVELUT

Joensuun kaupungin hyvinvointipalveluilla ei ole lausuttavaa.

Vastineelle ei ole tarvetta.

4. PUHAS OY

Ei huomautettavaa.

Vastineelle ei ole tarvetta.

5. POHJOIS-KARJALAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Kaavaluonnoksessa on asianmukaisesti osoitettu asemakaavasuojeleen piiriin seuraavat rakennukset: Joensuun lyseon lukio (1956) korttelista 133 ja korttelista 31 taidemuseorakennus eli entinen lyseon päärakennus (1894), entinen voimistelusalitalo (1911) ja entinen vahtimestarin asuintalo (1936). Taidemuseon korttelissa sijaitsee lisäksi entinen lyseon piharakennus (1892). Kaavaselostuksen mukaan viimeksi mainittu on toiminut myös vahtimestarin asuintalona. ELY-keskus esittää, että myös lyseon piharakennus osoitettaisiin sr-merkinnällä.

Maakuntakaavassa Joensuun taidemuseon kortteli on osoitettu maakunnallisesti arvokkaaksi rakennetun kulttuuriympäristön kohteeksi ja siihen kuuluvat yllä mainitut neljä rakennusta, myös vuonna 1892 valmistunut piharakennus. Maakuntakaavan määräyksessä todetaan muun muassa, että alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti.

Keskustan osayleiskaavan kulttuuri- ja rakennushistoriallisessa selvityksessä entinen lyseon piharakennus on arvotettu kollektiivisesti asiantuntija-arvottamisella seudullisesti arvokkaaksi kohteeksi. Keskustan osayleiskaavassa taidemuseon kortteli kuuluu paikalliseen arvoalueeseen eli julkisten rakennusten ja -toimintojen vyöhykkeeseen. Vuonna 2011 laaditussa keskustan osayleiskaavan kulttuuri- ja rakennushistoriallisessa selvityksessä piharakennus osoitettiin yhdeksi vyöhykkeen arvokkaista rakennuksista. Osayleiskaavassa alueen kaavamääräyksessä todetaan, että alueen ominaispiirteet tulee säilyttää.

Entinen lyseon piharakennus kuuluu myös Joensuun ruutukaavakeskustan vanhimpiin säilyneisiin rakennuksiin. 1800-luvulta, jolloin puu-Joensuu syntyi, on kaupungin keskustassa jäljellä enää muutama kohde. Toimintahistoriansa puitteissa piharakennus kuuluu erottamattomana osana entisten lyseon rakennusten kokonaisteen. Piharakennuksella on sama suunnittelija kuin entisellä lyseolla, nykyisellä taidemuseolla. Molemmat kohteet on suunnitellut arkkitehti Theodor Decker. Mikäli piharakennuksen suojelua ei turvata asemakaavalla, on vaara, että Joensuun keskusta-alueen rakennusten ajallinen kerroksellisuus kapenee entisestään. Piharakennuksen suojelu ei ole este korttelin mahdolliselle myöhemmälle täydennysrakentamiselle.

ELY-keskuksen mielestä kortteleiden 133 ja 31/S -kaavamerkinnän kaavamääräys "alue, jolla ympäristö säilytetään" on liian tulkinnanvarainen. ELY-keskus esittää kaavamääräykseksi seuraavaa: "Uusien rakennusten tai laajennusten tulee muodostaa kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti korkeatasoinen ja ympäristöön sopeutuva kokonaisuus niin, että historiallisesti arvokkaiden rakennusten ominaispiirteet huomioidaan. Aluetta ja rakennuksia koskevista merkittävistä suunnitelmista ja toimenpiteistä on museoviranomaiselle sekä elinkeino-, ympäristö- ja liikennekeskukselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen."

Vastine: Keskustan rakennussuojelukohteet on osoitettu Joensuun keskustan osayleiskaavassa. Taidemuseon piharakennusta ei ole siinä osoitettu suojeltavaksi. Yleiskaavatyön aikana kulttuuri- ja nuorisolautakunta toi esille tarpeen lisärakentamiseen korttelissa. Lisäksi piharakennukselle on vaikea löytää tarkoituksenmukaista uutta käyttöä. Sen purkamisen ei olennaisesti heikennä korttelikokonaisuuden kulttuurihistoriallista arvoa, mutta antaa lisää liikkumavaraa uudishankkeiden suunnitteluun ja mahdollistaa lisärakentamisen paremman sopeuttamisen korttelikokonaisuuteen. Esiin tuotu lisärakentamistarve kulttuuripalveluiden kokoamiseksi yhteen sijaintiin on perusteltu eikä tällaiselle hankkeelle ole osoitettavissa toista läheskään yhtä tarkoituksenmukaista sijaintia.

Yleisiin määräyksiin on lisätty seuraava määräys: "Rakennusten tulee muodostaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen, ympäristöön sopiva kokonaisuus. Erityisesti KOT- ja Y- alueilla on huomioitava alueen suojeltujen rakennusten ja rakennuskokonaisuuksien ominaispiirteet. Suojeltavia rakennuksia ja /s -aluetta koskevista merkittävistä suunnitelmista ja toimenpiteistä on museoviranomaiselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen."

6. ASUNTO OY KOSKIKATU 19 HALLITUS

Jos kaava hyväksytään, naapuriimme nousee kuuden meidän talon verran rakennuksia, max kerrosluvultaan neljä. Vastustamme tällaista lisärakentamisen määrää. Eräs kaupunkisuunnittelun koulukunta lähtee kävelijän näkökulmasta, mitä kävelijä näkee kulkiessaan. Siinä korostetaan myös aukoiden merkitystä. Toteutuessaan kaava poistaisi yhden perinteisen aukean kaupunkinäköymän.

Onnin rakennus tulee suojella, sitä ei saa purkaa tai muuttaa lisärakentamisella. Onnin tontille ei saa hyväksyä kaavassa yhtään lisää kerrosalaa. Olemassa olevien rakennusten lisäksi tontille ei tule hyväksyä yhtään lisärakentamista.

Lisärakentamista vastaan olemme, koska

- lisääntyvät asuntotarjonta alentaa taloyhtiömme asuntojen arvoja

- näköala talomme asunnoista slummiutuu
- kaupunkirakenteeseen kuuluvat myös rakennusten väliset tilat. Turborakentaminen tuhoaa aukiot
- kaupunkinäkyville tärkeitä ovat perspektiivit, aukiot ja puistot
- täyteen ahdettu kaupunki tuo asukkaille ahdistuneen olon
- vaikka vanha lukio säilyisi, niin sen peittäminen uusilla rakennuksilla hävittää rakennushistoriaa
- nykyiset kaupungit ovat menettäneet turborakentamisella omat paikallisuutensa
- vanha lukio on kaupungin kaunein rakennus, ympäröivä puistomainen tontti korostaa lukion kulttuurista arvokkuutta

Vastine: Sekä lyseon lukion että taidemuseon kortteleiden lisärakentaminen on jo mahdollista voimassa olevan asemakaavan mukaan. Molemmissa kortteleissa tehokkuusluku eli rakennusoikeuden suhde tontin pinta-alaan pysyy samana. Kortteleiden pienentyessä myös rakennusoikeus pienenee, lyseon lukion korttelissa 54 k-m² ja taidemuseon korttelissa 760 k-m².

Taidemuseo Onnin rakennus osoitetaan suojeltavaksi, mutta lisärakentaminen mahdollistetaan korttelissa. Uudisrakentamisessa tulee kuitenkin huomioida alueen suojeltujen rakennusten ja rakennuskokonaisuuksien ominaispiirteet. Lisäksi uusien rakennusten tulee olla kaupunkikuvallisesti korkeatasoisia ja sopeutua ympäristöön.

7. YMPÄRISTÖNSUOJELU

Kaavamuutos sijoittuu kokonaisuudessaan rakennetulle alueelle. Kiertoliittymä voi osaltaan parantaa pienalueen ilmanlaatua, kun ajoneuvoliikenne sujuvoituu. Kaavassa tulisi mahdollistaa taidemuseon tontilla mahdollinen museon laajentaminen maanalaisella osalla, joka voisi sijoittua nykyisen rakennuksen viereen keskeiselle piha-alueella.

Vastine: Maanalaisen osan rakentaminen on kallista pohjaveden alle, joten sitä ei nähdä yhtenä vaihtoehtona.

8. JOENSUUN VESI

Taidemuseon hulevedet on ohjattu jätevesiviemäriin. Joensuun Veden yleisten toimintusehtojen mukaan kiinteistö on velvollinen liittymään erillisiin jätevesi- ja hulevesiviemäreihin.

Suunnitellun kiertoliittymän alueella on Joensuun Veden verkostoja, joiden siirrosta tulee sopia kadun rakentamisen yhteydessä.

Muutoin Joensuun Vedellä ei ole huomautettavaa kaavahankkeen vireilletulo- ja luonnosvaiheen aineistoon.

Vastineelle ei ole tarvetta.

9. CARUNA ESPOO OY

Kaavalla on vähäiset vaikutukset sähkönjakeluun. Pyydämme, että kaavaan varataan tarvittavat maa-alueet (n. 20 m²) nykyiselle puistomuuntamolle. Mahdolliset tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot tehdään Caruna Espoon toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä

sijainti. Meillä ei ole muuta huomautettavaa ko. kaavaluonnoksesta. Toivomme saavamme tiedoksi, kun kaava etenee ehdotusvaiheeseen.

Vastine: Muuntamo on sijoitettu vasta rakennetun Niskakatu 15:n rakennukseen eikä siten ole tällä kaavamuutosalueella.

10. MUSEOVIRASTO

Museovirasto esittää, että myös taidemuseon piharakennus (1892) osoitetaan sr-merkinnällä. Taidemuseon rakennus on entinen Joensuun klassillinen lyseo ja kaikki tontin rakennukset kuuluvat koulukäytön historiaan, niin myös piharakennus. Se toimi mm. halkovarastona ja ulkorakennuksena. Koulukäytön jälkeen se on palvellut kaupungin kylmänä varastotilana. Se edustaa korttelin vanhinta rakennuskantaa ja rakentaa osaltaan kokonaisuuden arvoa.

Lyseon kortteli osoitetaan liike- ja toimistorakennusten sekä kehittämis-, koulutus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (KOT/s). Sekä taidemuseon että lyseon kortteleihin esitetään myös uudisrakennusoi-keutta ja /s merkinnällä pyritään turvaamaan uudisrakentamisen sopeutuminen arvokkaaseen ympäristöön.

Jos taidemuseon korttelin piharakennus osoitetaan suojeltavaksi, kaavamuutosluon-nos turvaa riittävästi kulttuuriympäristön arvojen säilymisen.

Vastine: Keskustan rakennussuojelukohteet on osoitettu Joensuun keskustan osayleiskaavassa. Taidemuseon piharakennusta ei ole siinä osoitettu suojeltavaksi. Yleiskaavatyön aikana kulttuuri- ja nuorisolautakunta toi esille tarpeen lisärakentami-seen korttelissa. Lisäksi piharakennukselle on vaikea löytää tarkoituksenmukaista uutta käyttöä. Sen purkamisen ei olennaisesti heikennä korttelikokonaisuuden kulttuurihistoriallista arvoa, mutta antaa lisää liikkumavaraa uudishankkeiden suunnitte-luun ja mahdollistaa lisärakentamisen paremman sopeuttamisen korttelikokonaisuu-teen. Esiin tuotu lisärakentamistarve kulttuuritoimen palveluiden kokoamiseksi yh-teen sijaintiin on perusteltu eikä tällaiselle hankkeelle ole osoitettavissa toista lähes-kään yhtä tarkoituksenmukaista sijaintia.

11. JUKKA SIHVONEN

Mielipiteeni teesit ovat: 1. Polkupyörä on ajoneuvo kuten autokin. 2. Ajoneuvojen tasa-arvoa niiden kohdatessa kaupunkiliikenteessä tulisi korostaa.

Polkupyörä noudattaa aivan samoja liikennesääntöjä kaupungissa ajoradalla kuin au-tokin. Suunniteltu kiertoliittymä asettaa autoilijat ja pyöräilijät liikaa ikään kuin eriar-voiseen asemaan, jossa pyöräilijät voisivat ajaa kovaa vauhtia välittämättä sen kum-memmin autoilijoista, joilla on väistämismvelvollisuus. Sekavuutta korostaa vielä se, että ympäri suunniteltua liittymää voisi polkupyörällä ajaa molempiin suuntiin. Liit-tymä on erittäin vilkasliikenteinen ja juuri vilkkaimpina hetkinä on polkupyörärien osuus liikennevirrasta suurin.

Uuden kiertoliittymän suunnittelussa on kuulemma otettu oppeja Hollannista, pyö-räilyn suurmaasta. Tanska on myös pyöräilyn suurmaa ja siitä huolimatta siellä ei ra-kenneta tällaisia kovan vauhdinpidon mahdollistavia pyöräilyväyliä kiertoliittymiin vaan uusimmissa ratkaisuisa korostetaan polkupyörän asemaa ajoneuvona. Polku-pyöräilijöitä autoilijoista erottaa vain korkoero. Kuvaliite havainnollistaa asiaa. Siinä

autoilija osaa väistää helposti edellään tai rinnallaan ajavaa pyöräilijää ja pyöräilijällä on parempi kontakti moottoroituun liikenteeseen. Erona Hollantiin Tanskassa on myös luminen talvi kuukauden pari.

Raskas liikenne suurine katveineen kääntyessään on risteyksissä ja kiertoliittymissä haaste, jota ei ole onnistuttu ratkaisemaan kuin liikennevaloilla. Asenteet voisivat auttaa siihenkin. Oikealle kääntymisonnettomuudet ovat ongelma runsaan pyöräilyn maissa. Tanskassa pyöri kampanja nimeltään Näe Autoilijan Silmät. Kampanja oli suunnattu pyöräilijöille.

Suomalainen ja joensuulainen sekä tanskalainen pyöräilykulttuuri eroavat toisistaan voimakkaasti. Tanskassa pyöräilijä on liikenteessä kuningas, jonka asema on hyvällä käytöksellä ansaittu. Joensuulainen pyöräilykulttuuri on nuori ja kokematon, seassa on liikaa liikennesäännöistä tietämättömiä ja piittaamattomia. Näin kiteytän 13v kokemukseni tanskalaisten liikenneväylien rakentamisesta ja toisaalta yli 10 vuoden kokemuksen joensuulaisen taksin palveluksessa.

Mielestäni näkemieni havainnekuvien mukainen kiertoliittymä on vaarallinen pyöräilijöille itselleen, koska se luo pyöräilijöille tunteen erioikeuksista ja toisaalta asettaa autoilijat hankalaan tilanteeseen. Ainakin niin kauan, kun kiertoliittymässä sallitaan kaksisuuntainen pyöräily olisi suunnitelmaa muutettava.

Mielestäni nykyiset joensuulaiset kiertoliittymät, esimerkiksi Yläsatama-Rantakadun liittymä on erittäin hyvä koska se pakottaa pyöräilijät laskemaan nopeuttaan ja näin antaa enemmän aikaa autoilijalle reagoida. Tällaisia kiertoliittymiä tulisi Joensuussa edelleenkin rakentaa.

Vastine: Tanska on tehnyt aikanaan ansiokasta pyöräilyn pioneerityötä. Kiertoliittymän kiertotilassa oleva pyöräkaista on kuitenkin osoittautunut onnettomuuksien kannalta riskivalinnaksi, jonka kanssa he joutuvat elämään. Tästä on otettu opiksi muissa maissa. Siksi pyöräilijöiden kiertotila toteutetaan nykyisin erillisenä autoliikenteen kiertotilan ulkopuolella.

Hollanti on viime vuosikymmeninä ollut eturintamassa kehittämässä tehokkaita kiertoliittymiä ja turvallisia ratkaisuja pyöräilyn ja autoliikenteen yhteensovittamiseen. Hollantilaisissa taajamien keskustojen uusissa kiertoliittymissä (kuvat 1 ja 2) noudatetaan turvallisesti todettua toimintaperiaatetta: kaikki kiertoliittymään saapuvat ajoneuvot, niin autoilijat kuin pyöräilijät, hiljentävät nopeuttaan ja väistävät kiertoliittymässä jo ajavia. Myös liittymästä poistuttaessa ajonopeus on alhainen, kun kiertotilasta poistumisessa on käytetty pienipiirteisempää geometriaa esim. suomalaiseen maantien kiertoliittymään verrattuna. Pyörätien ja autojen kiertotilat erotetaan heillä noin 5 metrin välikaistalla, joka on oleellinen turvallisuustekijä tanskalaiseen malliin verrattuna. Tämä periaate on ollut myös suomalaisessa mitoitusohjeessa (6 metriä). Pyöräilijän kiertotilan on siis oltava riittävän kaukana autoliikenteen kiertotilasta.

- Kiertotilojen välinen etäisyys helpottaa kiertotilasta poistuvaa autoilijaa näkemään oikealta lähestyvää pyöräilijää, kun auto ehtii jo hieman kääntyä ja lähestyy suojatietä lähes kohtisuorassa, mikä on tavoitteena. Jos välikaista

on liian kapea tai sitä ei ole lainkaan, jää takaviistosta tuleva pyöräilijä useammin katvealueelle. Tätä on erityisen tärkeää välttää varsinkin raskaiden ajoneuvojen kohdalla.

- Joensuun keskustan kiertoliittymien mitoituksessa korostetaan poistuvan auton oikealle kääntymistä shikaanien, eli yliajettavien kiveysten avulla. Shikaanilla saavutetaan hollantilaisittain pienipiirteisempi mitoituskäytäntö, mutta ei menetetä suurten ajoneuvojen liikennöintimahdollisuutta. Shikaanilla autoa ohjataan suojatiehen nähden näkyvyyden kannalta edullisempaan tulo kulmaan ja samalla tuetaan alhaisempaa ajonopeutta. Poistuvan auton havainnointiongelmia ei pyörätien yksisuuntaisuus yksistään ratkaise, koska kiertosuunta olisi pyöräilijöillä aina vastapäivään ja kaikkien pyöräilijän tulosuunta olisi liittymästä poistuvaan autoon nähden oikealta, jossa on riski katvealueesta olemassa ilman riittävää välikaistaa ja shikaania.
- Kiertotilojen välinen etäisyys vaiheistaa liittymään saapuvan autoliikenteen väistämiset ensin suojatien ja sitten autoliikenteen väistämiseen. Vaiheistaminen osaltaan helpottaa liikenteen havainnointia ja edistää sujuvuutta ja turvallisuutta. Vaiheistamisen edut korostuvat vilkkaassa liittymässä.

Hollantilaiset taajamakeskustojen kiertoliittymät ovat selvästi turvallisempia kuin suomalaiset maantiemitoituksella toteutetut kiertoliittymät. Suomalaisessa maantien kiertoliittymän mitoituksessa on mitoittavana tekijänä ollut raskaiden ajoneuvojen ajonopeuksien säilyttäminen, jolloin ajokaistat ovat väljät ja ajolinjat melko suorat henkilöautojen kannalta. Tästä seuraa henkilöautojen vaihtelevat ja usein suuret tilannenopeudet, jotka ovat lisänneet onnettomuusriskiä. Siitä huolimatta suomalaiset maantiekierkoliittymät ovat keskimäärin olleet henkilövahinkojen osalta turvallisempia kuin valo-ohjatut liittymät. Suomalainen ohjeistus vastaakin lähinnä hollantilaista taajamien reuna-alueille tarkoitettujen kiertoliittymien periaatetta.

Taajamaan tarkoitettujen kiertoliittymien muotoilulla tuetaan alhaisia nopeuksia niin saapuvien kuin poistuvien ajoneuvojen osalta. Riittävän alhaiset ajonopeudet helpottavat saapuvan liikenteen liittymistä kiertävän liikenteen sekaan ja auttavat välttämään onnettomuuksia vaaratilanteissa. Pyöräilijöiden nopeudet eivät kasva suureksi omassa kiertotilassaan, kun liittymään saapuessa on väistämisvelvollisuuden vuoksi jo valmiiksi joutunut alentamaan nopeuttaan ja taajamakerkoliittymät ovat kooltaan pieniä.

Katvealueen ongelmaa ei ole ratkaistu valo-ohjatuissa liittymissä. Katveongelma on kaupunkikeskustojen valoliittymissä hyvin samankaltainen kuin tanskalaisessa kiertoliittymämallissa, kun pyörätie ja suojatie ovat tilanahtauden takia usein lähellä riisteysaluetta. Samalla kun valo-ohjatussa liittymässä oikealle kääntyvät autot ovat yleensä samassa vihreässä vaiheessa suojatietä ylittävien kanssa, voi katvealueesta aiheutua turvallisuusongelmia. Sen sijaan aiemmin kuvatuilla periaatteilla toteutetussa kiertoliittymässä katvealueen mahdollisuus pienenee ja ajonopeudetkin ovat yleensä alhaiset, jolloin vaaratilanteessa onnettomuuden välttäminen on helpompaa.

Pyöräilijöiden kiertotilan yksisuuntaisuus on liittymän toimivuuden kannalta edullista ja se tulee tarpeelliseksi, kun pyöräliikenne on tarpeeksi vilkasta. Tällöin yksisuuntaisuus muodostuu luonnostaan hyväksyttäväksi pyöräilijöiden kannalta, kun nähdään,

että opasteiden mukainen kiertäminen on selvästi sujuvampaa. Hollannissa on käytössä kaikkia versioita aina tarpeen ja tilanteen mukaan. Myös osittain yksi- ja kaksisuuntaisia liittymiä on käytössä (kuva 2).

Kuva 1: Autoliikenteen ja pyöräliikenteen kiertotilojen välinen kaista helpottaa näkävyyttä oleellisesti niin liittymässä kiertävän kuin sieltä poistuvan autoilijan kannalta. Autoliikenteen kääntymiset on mitoitettu pieniäpiirteisiksi, mikä tukee alhaisia ajonopeuksia, liittymän joustavaa toimintaa ja turvallisuutta.

Kuva 2: Pyörätien kiertoliittymä voi olla yksi tai kaksisuuntainen tai liikenteen vaa- tiessa niiden välimuoto, kuten tässä kuvan liittymässä.

12. JOENSUUN SEUDUN LUONNONYSTÄVÄT RY

Kaavamuutos edistää tarpeellisesti rakennussuojelua ja esittää pyörätien, joka kierto-
liittymän ohella, parantaa liikenneturvallisuutta. Yleisoesitysmateriaalin mukaan Sil-
takadulta uusitaan myös kolme lehmusriviä.

Puutumme puuasiaan, vaikka se tässä sivuosassa onkin. Puiden uusimisen tarpeelli-
suus jää epäselväksi. Lehmukset ovat pitkäikäisiä puita, jotka eivät kaadu herkästi.
Vastoin vanhoja käsityksiä, vanha puu on usein nuorta tehokkaampi hiilen varastoija,
joskus valtavasti parempi. Yleensä isoille puille on ehtinyt kehittyä lehtialaa suuresti.
Hiilensidonnassa lehtien määrä on tärkeämpää kuin esimerkiksi kyky fotosynteesiin,
joka heikkenee iän myötä. Kun kadun liikenteen odotetaan runsastuvan, hiilensidon-
takykyä tarvitaan enemmän. Toivomme puiden säästämistä ja painotamme, että
laaja ja enneaikainen uudistaminen kerralla voi pienentää puista saatuja hyötyjä.

Viime aikoina on puhuttu kaupungin puiden uudistamisesta, myös maisema-arvoista.
Makuja ja näkemyksiä on monia. Joillekin vanhat puut ovat karismaattisempia ja
muistojen lähteitä. Joidenkin puheissa korostuu avara maisema, siisteys, turvallisuus
ja elinvoimaisuus. Kulttuuriympäristöjen kannalta oleellista on ollut laajempi keskus-
telu, jossa kysytään mitä vanhasta voidaan tuoda muuttuvaan maailmaan ja kuinka
uudistetaan. Ilmastonmuutos on tässäkin nyt läpileikkaavana ilmiönä, pakottaen ky-
symään kuinka paljon ominaispiirteitä voidaan säilyttää. Ilmasto ei ole pysynyt kau-
pungissa samana, kuin se oli korttelin rakentamisen aikana. Siisteys, uudistaminen ja
avara maisema eivät välttämättä enää takaa yleisilmeen säilymistä tulevaan. Mikroil-
maston vaaliminen, kohtuullinen luonnonvarojen käyttö korjauksessa ja uudistuk-
sessa, sekä ns. luonnonmukaiset ratkaisut, ehkä vihreä infrastruktuuri, voivat piden-
tää korttelin kohteiden elinikää, tuoden kortteliin uutta.

Vastine: Kaavalla määrätään säilytettäväksi/istutettavaksi neljä puuriviä Siltakadulla.
Osa Siltakadun puista joudutaan uusimaan kadunrakentamisen yhteydessä, koska
puut eivät kestä juuriston alueella kaivamista. Uudet puut istutetaan kadunrakenta-
misen yhteydessä.

Taidemuseon ympäristö asemakaavan muutos

Ehdotusvaiheen palaute ja vastineet

Sisällys

1. POHJOIS-KARJALAN MAAKUNTALIITTO.....	1
2. POHJOIS-KARJALAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS.....	2
3. MUSEOVIRASTO	3
4. HELENA MIIKKULAINEN.....	3

1. POHJOIS-KARJALAN MAAKUNTALIITTO

Maakuntaliiton lausunnossa kuvataan pitkästi asemakaavaehdotuksen sisältöä. Varsinaisena lausuntona maakuntaliitto esittää seuraavaa:

”Maakuntaliitto pitää hyvänä, että kaupunki kehittää ja parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita Joensuun kaupunkikeskustan alueella. Maakuntaliitto pitää esitettyä kiertoliittymäratkaisua, jossa pyöräilijälle on erillinen kaksisuuntainen kiertotila erittäin innovatiivisena. Siltakatu ja Koulukatu ovat kuitenkin myös autoliikenteen merkittävimpiä sisääntuloväyliä Joensuun keskusta-alueelle, niin maakuntaliiton mielestä tulisi varmistaa myös autoliikenteen kannalta, että esitetty liittymäratkaisu toimii sujuvasti myös autoliikenteen osalta vilkkaimman liikenteen aikana. Maakuntaliitto näkee riskinä, että autoliikenteen ruuhkautuessa kaupungin sisääntulovälillä kaupungin sisäistä liikennettä siirtyy entistä enemmän valtatielle 9, jossa se voi häiritä pitkämatkaisen liikenteen sujuvuutta.

Maakuntaliitto esittää, että kaavaluonnosvaiheessa liittymäratkaisun toimivuutta liikenteen huipputuntien aikana tarkasteltaisiin vielä tarkemmin esimerkiksi simulointimallilla.

Maakuntaliitto pitää erittäin hyvänä asiana, että kaavamuutoksessa esitetyt rakennukset suojellaan.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitolla ei ole muilta osin huomautettavaa asema—kaavan luonnokseen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.”

Vastine:

Kyseessä on kaavaehdotusvaihe, ei luonnosvaihe. Seuraavassa vaiheessa kaava etenee päätöksäsettelyyn kaupunginhallitukseen ja kaupunginvaltuustoon.

Joensuun keskustan liikennesuunnitelman perusteena ovat Joensuun keskustan osayleiskaava (2012) ja sen yhteydessä tehty Joensuun keskustan liikennesuunnitelma simulointineen (2012). Liikennesuunnitelmaa on suunniteltu ja tarkennettu useissa eri vaiheissa yleissuunnitelmilla ja toteutus suunnitelmilla. Tämäkin liikennesuunnitelma perustuu tehtyyn yleissuunnitelmaan, jonka laatimisen yhteydessä on selvitetty liikenteellinen toimivuus, myös autoliikenteen osalta. Tehtyjen selvitysten mukaan tällaisessa liittymässä ja näillä liikennemäärillä kiertoliittymä ja valoliittymä toimivat yhtä hyvin ruuhkatilanteissa, mutta kaikissa muissa tilanteissa kiertoliittymä on merkittävästi sujuvampi.

Kiertoliittymä sijoittuu Joensuun keskustan autoliikenteen kehälle Siltakadun ja Koulukadun. Sen toteuttaminen liittymään helpottaa erityisesti nyt heikosti toimivia vasemmalle kääntymisiä. Näin esimerkiksi yhteys Suvantosillalta keskustan läpi Siltakadulle länteen sujuvoituu, samoin lännestä Siltakadulta pohjoiseen Koulukadulle. Nykyisellään nimenomaan näillä suunnilla odotusajat ovat pitkiä. Myös toiset vasemmalle kääntymiset helpottuvat.

Kaupungin läpi menevän liikenteen johtaminen keskustaan ei ole missään tapauksessa tavoite. Valtatie palvelee tätä tarkoitusta eikä sen liikennemäärän vähentämiseksi ole syytä helpottaa keskustan läpiajoa. Sujuvan pääsyn mahdollistaminen keskustaan sen sijaan on tavoite, josta pidetään kiinni.

2. POHJOIS-KARJALAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

”Asemakaavamuutoksen kohteena ovat taidemuseon ja Joensuun lyseon lukion korttelit, Metsätalon (Koulukatu 24) ja asunto-osakeyhtiö Joensuun Siltakatu 22:n (Koulukatu 31) tontit sekä näiden lähetyvillä olevat katualueet.

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa kiertoliittymäin rakentaminen Koulukadun ja Siltakadun risteykseen laajentamalla katualuetta pieneltä osin viereisten tonttien alueille. Kaavamuutoksella ratkaistaan myös taidemuseon korttelin rakennussuojelu.

Kaavaratkaisuun ei ole tehty muutoksia luonnoksen jälkeen. Kaavamääräyksiä on joiltakin osin täsmennetty kaupunkikuvallisesti korkeatasoisen ja ympäristöön soveltuvan rakentamisen turvaamiseksi. Entistä lyseon piharakennusta ei ole suojeltu, ja kaavoittaja katsoo, että piharakennuksen purkaminen ei olennaisesti heikennä korttelikokonaisuuden kulttuurihistoriallista arvoa. ELY-keskus esittää, että kaavassa tulisi arvioida vuonna 1892 valmistuneen piharakennuksen mahdollisen purkamisen vaikutukset. Mikäli kohde puretaan, tulisi se ennen toimenpidettä dokumentoida. Ensimmäisesti ELY-keskus esittää harkittavaksi, että piharakennus siirrettäisiin toisaalle.”

Vastine:

Keskustan rakennussuojelukohteet on osoitettu Joensuun keskustan osayleiskaavassa. Taidemuseon piharakennusta ei ole siinä osoitettu suojeltavaksi. Yleiskaavatyön aikana kulttuuri- ja nuorisolautakunta toi esille tarpeen lisärakentamiseen korttelissa. Lisäksi piharakennukselle on vaikea löytää tarkoituksenmukaista uutta käyttöä. Sen purkaminen ei olennaisesti heikennä korttelikokonaisuuden kulttuurihistoriallista arvoa, mutta antaa lisää liikkumavaraa uudishankkeiden suunnitteluun ja mahdollistaa lisärakentamisen paremman sopeuttamisen korttelikokonaisuuteen. Esiin tuotu lisärakentamistarve kulttuuripalveluiden kokoamiseksi yhteen sijaintiin on perusteltu eikä tällaiselle hankkeelle ole osoitettavissa toista läheskään yhtä tarkoituksenmukaista sijaintia.

Rakennuksen suojelematta jättäminen ei tarkoita, että se puretaan välittömästi kaavan saatua lainvoiman. Tähän ei muutenkaan ole tarvetta taidemuseon piharakennuksen osalta. ELY-keskus esittää rakennuksen siirtämistä toiseen paikkaan. Rakennus ei todennäköisesti ole järkevästi siirrettävissä. Siirtäminen tarkoittaisi käytännössä uudelleen rakentamista, vaikka rakennus onkin hirsirunkoinen. Rakennus voi säilyä toistaiseksi paikallaan, ja kun sen purkaminen tulee ajankohtaiseksi tulevaisuudessa, kohde dokumentoidaan ennen purkamista. Samassa yhteydessä ratkaistaan mahdollinen siirtäminen.

3. MUSEOVIRASTO

”Joensuun kaupungin kaavoitus pyytää Museoviraston lausuntoa Taidemuseon ympäristön asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Kaavamuutos koskee taidemuseo Onnia, Joensuun lyseon lukiota, as.oy. Siltakatu 22:a ja Metsätaloa. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa kiertoliittymän rakentaminen Koulukadun ja Siltakadun risteykseen. Sen vuoksi katualuetta on laajennettava. Kaavassa osoitetun rakennusoikeuden määrä säilyy suunnilleen aiemman asemakaavan mukaisena. Kaavalla ratkaistaan myös rakennussuojelukysymykset.

Rakennussuojelu toteutuu kaavaehdotuksessa asianmukaisin suojelumerkinnöin lukuun ottamatta taidemuseon korttelin piharakennusta, jota kaavaehdotuksessa ei osoiteta suojeltavaksi. Vuonna 1892 valmistunut piharakennus on korttelin vanhin rakennus ja muodostaa osaltaan arvokasta kokonaisuutta. Kaupunki perustelee suojelematta jättämistä sillä, että rakennusta ei osoitettu suojeltavaksi osayleiskaavassa ja että sen purkamisen ei olennaisesti heikennä korttelin kulttuurihistoriallista arvoa, mutta antaa liikkumavaraa uudisrakentamisen suunnitteluun. Museovirasto ehdottaa, että rakennuksen annetaan olla paikoillaan em. suunnitteluun asti, jotta suunnittelija voi vielä harkita piharakennuksen säilymistä osana uudiskokonaisuutta.”

Vastine:

Keskustan rakennussuojelukohteet on osoitettu Joensuun keskustan osayleiskaavassa. Taidemuseon piharakennusta ei ole siinä osoitettu suojeltavaksi. Yleiskaavatyön aikana kulttuuri- ja nuorisolautakunta toi esille tarpeen lisärakentamiseen korttelissa. Lisäksi piharakennukselle on vaikea löytää tarkoituksenmukaista uutta käyttöä. Sen purkamisen ei olennaisesti heikennä korttelikokonaisuuden kulttuurihistoriallista arvoa, mutta antaa lisää liikkumavaraa uudishankkeiden suunnitteluun ja mahdollistaa lisärakentamisen paremman sopeuttamisen korttelikokonaisuuteen. Esiin tuotu lisärakentamistarve kulttuuripalveluiden kokoamiseksi yhteen sijaintiin on perusteltu eikä tällaiselle hankkeelle ole osoitettavissa toista läheskään yhtä tarkoituksenmukaista sijaintia.

Rakennuksen suojelematta jättäminen ei tarkoita, että se puretaan välittömästi kaavan saatua lainvoiman. Tähän ei muutenkaan ole tarvetta taidemuseon piharakennuksen osalta. Rakennus voi säilyä toistaiseksi paikallaan, ja kun sen purkamisen tulee ajankohtaiseksi tulevaisuudessa, kohde dokumentoidaan ennen purkamista.

4. HELENA MIIKKULAINEN

”Rakennussuojelu tulee toteuttaa täydessä laajuudessaan Museoviraston ja Ely-keskuksen osoittamilla tavoilla nyt, kun Taidemuseon ympäristön kaavamuutos on ehdotusvaiheessa.

Rakennukset muodostavat yhdessä historiallisen ja mielekkään kokonaisuuden, joka on säilytettävä. Joensuussa on kaupungin historiaan nähden suhteettoman vähän vanhoja rakennuksia - yhtäkään ei ole enää varaa jättää ilman asemakaavataso rakennussuojelumerkintää. Olenkin historian harrastajana systemaattisesti puolustanut vanhoja rakennuksia useissa eri yhteyksissä, ja teen sen nytkin.

Lisäksi jaan jossain määrin Jukka Sihvosen esittämän huolen pyöräilijöiden tilanteesta suunnitteilla olevaan monimutkaiseen kiertoliittymään liittyen. Esitän myös retorisen kysymyksen: ovatkohan Joensuun keskustan liikennejärjestelyt laajemminkin menossa entistä sekavampaan suuntaan.

Vastine:

Keskustan rakennussuojelukohteet on osoitettu Joensuun keskustan osayleiskaavassa. Taidemuseon piharakennusta ei ole siinä osoitettu suojeltavaksi.

Keskustan osayleiskaavan yhteydessä ruutukaava-alueen rakennussuojelu ratkaistiin kokonaisuutena ja perusteelliseen selvittämiseen, kuulemiseen ja harkintaan perustuen. Kaupunki pitää johdonmukaisesti kiinni osayleiskaavassa päätetystä rakennussuojeluratkaisusta. Siitä poikkeaminen suuntaan tai toiseen vaarantaa kokonaisratkaisun ja saattaa johtaa takaisin tilanteeseen, jossa jälleen harkitaan kohteita yksittäin, ei osana keskustan kokonaisuutta. Luonnollisesti kun aikaa kuluu riittävästi, on aika harkita kokonaisuus uudelleen. Siihen asti on syytä elää tehtyjen päätösten mukaan.

Yleiskaavatyön aikana kulttuuri- ja nuorisolautakunta toi esille tarpeen lisärakentamiseen korttelissa. Lisäksi piharakennukselle on vaikea löytää tarkoituksenmukaista uutta käyttöä. Sen purkaminen ei olennaisesti heikennä korttelikokonaisuuden kulttuurihistoriallista arvoa, mutta antaa lisää liikkumavaraa uudishankkeiden suunnitteluun ja mahdollistaa lisärakentamisen paremman sopeuttamisen korttelikokonaisuuteen. Esiin tuotu lisärakentamistarve kulttuuripalveluiden kokoamiseksi yhteen sijaintiin on perusteltu eikä tällaiselle hankkeelle ole osoitettavissa toista läheskään yhtä tarkoituksenmukaista sijaintia.

Joensuun keskustan liikennesuunnitelman perusteena ovat Joensuun keskustan osayleiskaava (2012) ja sen yhteydessä tehty Joensuun keskustan liikennesuunnitelma simulointeineen (2012). Liikennesuunnitelma on suunniteltu ja tarkennettu useissa eri vaiheissa yleissuunnitelmilla ja toteutussuunnitelmilla. Kokonaisuutena pyritään liikenteen harmonisointiin, katujen roolin erilaistamiseen (mm. asuntokatujen rauhoittamiseen), liikenneturvallisuuteen ja kaikkien liikennemuotojen huomiointiin. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että totutut reitit muuttuvat.

Kiertoliittymä ei poikkea olennaisesti tavanomaisista joensuulaisista kiertoliittymistä. Se on yksinkertainen, yksikaistainen kiertoliittymä, jossa suojateiden väistämissäännöt toimivat kuten muissakin kiertoliittymissä. Kehitystä aikaisempiin verrattuna on pyöräilijöiden väistämismäärä vähentynyt jalankulkijoihin ja muihin pyöräilijöihin nähden liittymään saavuttaessa sekä väylän geometria, jossa pyöräilijät tulevat kohdittuun reittiin ajoradan ylityskohtaan. Väistämismäärä vähenee pyöräilijöiden ajonopeuksia parantaen turvallisuutta. Geometrian muutos antaa paremman näkemän pyöräilijälle ja autoilija havaitsee pyöräilijän aiheet varmemmin. Ratkaisut selventävät toimintaa liittymässä, eivät sekoita sitä.